

ЗВІТ

**ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ ПРОЄКТУ СТРАТЕГІЇ
РОЗВИТКУ МЛИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2026-2031 РОКИ
з перспективою її продовження до 2035 року**

**ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МЛИНІВСЬКОЇ
СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2026-2031 РОКИ**

Зміст

Зміст

Список скорочень	4
Розділ 1. Зміст та основні цілі документа державного планування – проекту Стратегії розвитку Млинівської територіальної громади на період до 2031 р., його зв'язок з іншими документами державного планування	5
1.1. Загальні положення	5
1.2. Стратегічне планування у Млинівській територіальній громаді	7
1.3. Стратегічні та операційні цілі розвитку територіальної громади	10
1.4. Зв'язок проекту Стратегії з іншими документами державного планування	13
Розділ 2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнознi зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	18
Розділ 3. Характеристика стану довкілля та умов життєдіяльності населення на територіях ймовірного впливу та їх прогнознi зміни, якщо документ державного планування не буде затверджено	30
3.1. За станом атмосферного повітря	30
3.2. За екологічною ситуацією в галузі водокористування	31
3.3. За земельними ресурсами та станом ґрунтів	32
3.4. За утворенням та накопиченням відходів	36
3.5. Щодо еколого небезпечних об'єктів області	38
3.6. Ймовірні наслідки впливу на довкілля і здоров'я населення проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2030 р.	40
Розділ 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	43
Розділ 5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються проекту документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	45
Розділ 6. Опис наслідків для довкілля, зокрема для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	50
Розділ 7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проекту документа державного планування	55
Розділ 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі	

будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	57
Розділ 9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання проекту ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	59
Розділ 10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля та здоров'я населення	64
Розділ 11. Резюме нетехнічного характеру, розраховане на широку аудиторію	65
Список джерел	67

Список скорочень

ВВП – валовий внутрішній продукт
ВРП – валовий регіональний продукт
ГДК – гранично допустима концентрація
ДДП – документ державного планування
ДНЗ – дошкільний навчальний заклад
ЄС – Європейський Союз
ЖКГ – житлово-комунальне господарство
ЗУ – Закон України
МСБ – малий та середній бізнес
МТД – міжнародна технічна допомога
НС – надзвичайна ситуація
ОВА – обласна військова адміністрація
ОДА – обласна державна адміністрація
ОВД – оцінка пливу на довкілля
ОВНС - оцінка впливу на навколишнє середовище
ОМС – органи місцевого самоврядування
ПАТ – публічне акціонерне товариство
ПЗФ – природно-заповідний фонд
ПТНЗ - професійно-технічні навчальні заклади
РГ – робоча група
РДА – районна державна адміністрація
СЕО – стратегічна екологічна оцінка
СОК – селищногопідприємський обслуговуючий кооператив
СР – селищна / селищна рада
ТГ – територіальна громада
ТЗ – технічне завдання на проект місцевого розвитку
ТПВ – тверді побутові відходи
ЦНАП - центр надання адміністративних послуг

Розділ 1. Зміст та основні цілі документа державного планування – проекту Стратегії розвитку Млинівської селищної територіальної громади на період до 2031 р., його зв'язок з іншими документами державного планування

1.1. Загальні положення

Один з інструментів екологічної політики, який дозволяє поряд з економічними та соціальними факторами враховувати в процесах планування та управління екологічні фактори - екологічна оцінка. Екологічна оцінка заснована на простому принципі: легше виявити і запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії її впровадження. Екологічна оцінка зосереджена на всебічному аналізі можливого впливу запланованої діяльності на довкілля і використанні результатів цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків.

Стратегічна екологічна оцінка упродовж останнього десятиріччя застосовується у багатьох країнах світу. З 2001 р. СЕО обов'язкова для держав-членів Європейського Союзу. Застосування СЕО в ЄС регулюється «Директивою 2001/42/ЕС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище». Основні положення цієї директиви стали основою для підготовки Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо). Протокол про СЕО був підписаний у травні 2003 р. в Києві на 5-й Всеєвропейській конференції міністрів охорони навколишнього природного середовища «Довкілля для Європи».

Безпосередні вигоди від СЕО полягають у зборі інформації, яка допомагає приймати виважені рішення, а також у подальших досягненнях в галузі охорони довкілля та збалансованого розвитку. Крім того, існують інші вигоди, які є невід'ємною частиною принципу залучення громадськості та прозорих процедур, яких необхідно дотримуватися. Таким чином, проведення СЕО:

- забезпечує високий рівень захисту довкілля;
- поліпшує якість розробки планів і програм;
- підвищує ефективність прийняття рішень;
- сприяє виявленню нових можливостей розвитку;
- допомагає запобігти помилкам, які можуть бути дуже дорогими;
- поліпшує систему управління;
- сприяє транскордонній співпраці.

«Стратегічність» СЕО полягає в тому, що процес екологічного оцінювання інтегрується в процес розробки планів і програм. Таким чином СЕО можна розглядати як інструмент планування. СЕО може підвищити якість планування декількома способами, зокрема шляхом забезпечення сфокусованого, відкритого до альтернатив підходу, а також шляхом аналізу цілого ряду потенційних наслідків і можливостей для досягнення більш збалансованих форм розвитку.

Об'єктом оцінки даного звіту є документ державного планування – проект Стратегії розвитку Млинівської селищної територіальної громади на період до 2031 року (далі - Стратегія), розробка якої безпосередньо проводилася за керівництва громади.

Для проведення СЕО Стратегії застосована методологія, що ґрунтується на вимогах Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та досвіді інших країн, що дозволило оцінити потенційні впливи на довкілля від реалізації Стратегії.

В рамках розробки проекту Стратегії розвитку Млинівської територіальної громади на період до 2031 року відповідно до ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» було оприлюднено Заяву на офіційному вебсайті Млинівської селищної ради та на дошках оголошень селищної ради від 09.02.2026 року про визначення обсягу СЕО.

1.2. Стратегічне планування у Млинівській територіальній громаді

Стратегія розвитку громади необхідна для визначення головних напрямків розвитку її інфраструктури, проведення системної роботи з поліпшення бізнес-клімату, розширення інвестиційних можливостей, покращення інфраструктури територій. Вона не просто вирішить її проблеми, а й буде чітким планом збалансованого розвитку для визначення свого місця на економічній та культурній карті країни.

Для цього на підставі Законів України „Про місцеві державні адміністрації” №586-XIV від 09.04.1999 р., „Про місцеве самоврядування в Україні” №280/97-ВР від 21.05.1997 р., „Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” №1602-III від 23.03.2000 р., „Про стимулювання розвитку регіонів” №2850-IV від 08.09.2005 р., „Про засади державної регіональної політики” №56-VIII від 05.02.2015 р. на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 09.01.2019 р. №49960/0/1-18 з урахуванням Указу Президента України від 30.09.2019 р. №722/2019 „Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року”, Програми діяльності Кабінету міністрів України, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України №849 від 29.09.2019 р., рішення виконавчого комітету №21 від 30.01.2026 „Про створення робочої групи з організації розробки проекту Стратегії розвитку Млинівської селищної територіальної громади на 2026-2031 роки з перспективою її продовження до 2035 року та Плану заходів із її реалізації на 2026-2027 роки за методологічного супроводу експерта Микитина Т.М. була розроблена Стратегія розвитку Млинівської територіальної громади на період до 2031 року.

Строковість інструментів планування визначалася на основі поєднання довгострокового стратегічного плану та середньострокових циклів планування його реалізації. Визначені на основі цього підходу стратегічні цілі мають характер довгострокових (на 7 років) напрямів розвитку, тоді як операційні цілі програми орієнтуються на реалізацію пріоритетних завдань (3 роки). Саме вони, будучи ключовими елементами Стратегії, визначають сценарії та шляхи досягнення стратегічних цілей.

Модель розробки Стратегії було обрано, виходячи з потреб громади.

Основні завдання проекту Стратегії розвитку Млинівської громади виходять з нових викликів, які потребують реагування на рівні Стратегії:

- необхідності переорієнтації значної частини господарського комплексу на підтримку обороноздатності держави та післявоєнне відновлення економіки і соціальної сфери;
- потреби у посиленні енергетичної безпеки;
- реалізації державної програми релокації бізнесу з районів, найбільш постраждалих внаслідок російської агресії;
- зростання навантаження на систему охорони здоров'я та соціального захисту, зокрема, внаслідок значної кількості внутрішньо переміщених в область осіб;

- змін у демографічній ситуації в регіоні (трудової міграції, зростання біженців від війни).

Сформовано склад робочої групи із розроблення проєкту Стратегії, до якої увійшли депутати селищної ради, члени виконавчого комітету, фахівці різних сфер, представники бізнесу, підприємств та установ, громадських та благодійних організацій.

Саме на засіданнях Робочої групи презентувалися, обговорювалися усі напрями роботи та ухвалювалися відповідні рішення.

Відправним пунктом розробки Стратегії був соціально-економічний аналіз в умовах воєнного стану, SWOT-аналіз та розробка завдань до стратегічних та операційних цілей. SWOT-аналіз приведений в табл. 1.1.

Таблиця 1.1. SWOT-аналіз Млинівської територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Зручне географічне розміщення відносно міст – Рівне, Дубно, Луцьк 2. Екологічно чиста територія, наявні високопродуктивні землі с/г призначення, 3. Наявність аграрно-технологічного коледжу 4. Наявні запаси корисних копалин (крейда, глина, торф, суглинок, мінеральна вода) 5. Наявність привабливих інвестиційних об'єктів для розвитку і переробки с.г продукції. 6. Громада забезпечена якісною питною водою, 100% газифікована та електрифікована 7. Розвинута соціальна сфера (заклади освіти, культури, медицини, фізкультурно-спортивні) 8. Наявні пам'ятки архітектури, культові споруди, пам'ятки історичної та культурної спадщини. Привабливі території для розвитку активного туризму. 9. Наявна база для розвитку різних видів спорту (футбол, волейбол, веслування)	1. Віддаленість частини населених пунктів від центру громади, погані дороги. 2. Відсутність високошвидкісного інтернету у населених пунктах громади 3. Забруднення водних ресурсів (р.Іква) сусідами 4. Погіршення демографічної ситуації, низький показник наповнюваності класів шкіл. 5. Значний відтік працездатного населення, високий рівень безробіття 6. Відсутність промислових підприємств 7. Відсутність ринків збуту с/г продукції 8. Зношеність інженерних мереж ЖКГ 9. Недостатність фінансування установ соціальної сфери;
Можливості	Загрози
1. Вступ України у ЄС. 2. Економічне піднесення в державі, зростання ділової активності. 3. Зростання інвестиційної привабливості України. 4. Зростання світового попиту на продовольство. 5. Пошук партнерів в країнах ЄС. 6. Популяризація екологічного способу життя та споживання органічної продукції. 7. Зростання популярності внутрішнього туризму.	1. Масштабна військова агресія росії. 2. Призупинення реформ в Україні. 3. Корупція і кругова порука в державі. 4. Відсутність ефективної державної підтримки впровадження інновацій. 5. Старіння населення. 6. Зростання епідемічних захворювань, низький рівень контролю відповідних служб.

Висновки та ідентифікація пріоритетів розвитку:

Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

- Прогнозоване продовження євроінтеграційних процесів та реформ в Україні сприятимуть покращенню бізнес-клімату та зростанню зацікавленості інвесторів до України. З урахуванням таких сильних сторін Млинівської громади, як розвинуте сільське господарство, значний туристичний потенціал, наявність достатньої кількості родючих та екологічно чистих сільськогосподарських земель та земель не с\г призначення, такі можливості стимулюватимуть підтримку розвитку сільського органічного землеробства, що разом з очікуваним підвищенням доходів населення та зацікавленістю європейських споживачів, призведе до зростання рівня зайнятості та рівня доходів населення Млинівської громади.
- Серед населення України та Європи зростає популярність **сільського, зеленого, культурного, світоглядного туризму**, чим може скористатися Млинівська громада, на території якої знаходиться ряд пам'яток історії та архітектури та об'єктів природно-заповідного фонду, водосховище.
- Зростання попиту на продовольство на світовому ринку може **привабити інвесторів в аграрний сектор на сільських територіях громади**, стимулюватиме розвиток наявних у громаді підприємств виробників та переробників агропродукції, а також харчової промисловості.

Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

- **Низький рівень побутового забезпечення у більшості сільських поселеннях громади, висока зношеність інженерно-технічних комунікацій, неналежна якість, або відсутність дорожнього покриття між населеними пунктами** в середньостроковій перспективі можуть бути частково усунуті завдяки бюджетній підтримці, що надається для об'єднаних громад, а також фінансовими ресурсами з ДФРР.
- Інвестиційна активність та покращання бізнес-клімату може сприяти **підвищенню підприємницької активності у громаді** та, в якійсь мірі, покращання якості надання адміністративних послуг. Водночас, активне використання механізмів державної підтримки громад дозволить набути досвіду у залученні й позабюджетних коштів.
- **Підвищення підприємницької активності також може збільшитися за рахунок створення агропереробних підприємств, зростання популярності сільського, зеленого, культурного, світоглядного туризму.**

Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- Згортання реформ та нестабільна ситуація на сході держави приведе до зростання безробіття у громаді.
- Погіршення екологічної ситуації спричинить забруднення річки Іква, що в свою чергу зменшить кількість туристів, які відпочивають у громаді.

Визначення Місії, стратегічного Бачення

Виходячи з матеріалів дослідження профіля громади, думок місцевих експертів, працівників органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, робочою групою сформульовано стратегічне бачення розвитку Млинівської громади.

- **Млинівська територіальна громада – це сучасна інвестиційно приваблива та екологічно чиста європейська громада. Громада активних людей, затишна і комфортна для проживання, відпочинку та заняття спортом.**

1.3. Стратегічні та операційні цілі розвитку територіальної громади

Розробка Стратегії враховувала виклики, відображені у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року, серед яких:

- наслідки повномасштабної війни російської федерації проти України та їх вплив на територіальні громади регіону, підвищення ролі безпеки та стійкості до зовнішніх чинників;
- набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС, поглиблення ступеня виконання положень Угоди про асоціацію між Україною і ЄС та її державами-членами, та переходу до початку переговорів про вступ України до ЄС;
- рекомендацій Організації економічного співробітництва та розвитку щодо необхідності забезпечення зв'язку з процесом відновлення України;
- міжнародних кліматичних зобов'язань України.

Моделювання сценаріїв розвитку Млинівської територіальної громади на період до 2031 року здійснюється з урахуванням таких *базових сценарних припущень*:

-Україна втратила значний економічний потенціал, податкові та митні надходження, робочі місця. Відтак, підтримка бюджету значною мірою здійснюється за рахунок зовнішньої допомоги.

-в умовах продовження військових дій такий стан справ не дозволяє прогнозувати динаміку ВВП;

-складні соціально-економічні, безпекові умови, у яких знаходиться Україна, а також початок діалогу про можливості вступу в Європейський Союз вимагають від української влади інтенсивного проведення реформ. Однією зі сфер, яка зазнає змін та набуде більшої ваги, буде державна регіональна політика. Ймовірно, будуть удосконалені цифрові інструменти для більш тісного зв'язку між елементами планування – фінансування – реалізації - моніторингу проєктів регіонального розвитку;

-передбачається нарощення міжнародної грантової підтримки, що може мати позитивний вплив на поширення навичок проектного управління серед представників органів влади, місцевого самоврядування, організацій громадянського суспільства, бізнесу;

-зростання світового попиту на продукцію селищного господарства та харчової промисловості стимулюватиме виробників підвищувати якість продукції та у подальшому впроваджувати стандарти Європейського Союзу до виготовленої в Україні продукції;

-очікується, що внаслідок проведення низки реформ бізнес-клімат в Україні покращиться, а після припинення військових дій активізується процес залучення інвестицій в Україну. Додатковим чинником, який стимулює інвесторів шукати нові виробничі майданчики неподалік європейських ринків збуту, є відтік інвестицій з Китаю;

-покращиться доступ підприємств до позичкового капіталу та грантів, розшириться спектр можливостей, для яких бізнес (у тому числі, малий та мікро-) зможе отримувати кошти та інші види підтримки;

-внаслідок впливу повномасштабної війни в Україні зазнала суттєвої трансформації транспортна логістика, зокрема, на період військових дій закритися білоруський напрям та авіап перевезення, суттєво ускладнилися морські перевезення, посилюються залізничні та автомобільні перевезення у напрямках країн ЄС;

-посилення безпекових умов для забезпечення життєдіяльності, підтримка енергонезалежності стали більш актуальними та будуть залишатися в переліку пріоритетів у середньостроковій перспективі. Частина територій України на відстані 30 км до кордонів з РФ та Білоруссю стали високо ризикованими для економічного використання, і матимуть такий статус надовго після завершення військових дій;

-у найближче десятиліття буде спостерігатися зростання попиту на послуги у сфері охорони здоров'я, а також реабілітації та реінтеграції постраждалих унаслідок війни осіб.

Таблиця 1.2. Стратегічні, операційні цілі та завдання Стратегії розвитку Млинівської територіальної громади

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
1. Сталий економічний розвиток	1.1. Підтримка розвитку малого та середнього бізнесу.	1.1.1. Покращення інфраструктури підтримки бізнесу. 1.1.2. Створити базу даних комунального майна громади 1.1.3. Оновлення генпланів населених пунктів
	1.2. Залучення інвестицій у громаду.	1.2.1. Створення переліку інвестиційно-привабливих ділянок. 1.2.2. Інформаційна підтримка

		інвестиційної привабливості громади.
	1.3. Розвиток комунальних підприємств	1.3.1. Вдосконалення водопостачання та водовідведення у населених пунктах громади. 1.3.2. Вдосконалення системи роздільного збору сміття. 1.3.3. Розширення сфери діяльності комунальних підприємств.
	1.4. Розвиток туризму	1.4.1. Розвиток туристичної інфраструктури. 1.4.2. Створення нових туристичних маршрутів
2. Інтеграція сільських територій	2.1. Підвищення якості життя в сільській місцевості (медицина, освіта, культура)	2.1.1. Підвищення якості надання медичних послуг у громаді 2.1.2. Підвищення якості надання освітніх послуг. 2.1.3. Забезпечення культурних потреб та здорового способу життя мешканців.
	2.2. Розвиток дорожньої інфраструктури	2.2.1. Проведення поточного і середнього ремонту комунальних доріг по населених пунктах. 2.2.2. Будівництво доріг. 2.2.3. Ремонт та встановлення освітлення вулиць населених пунктів. 2.3.3. Розвиток систем цивільного захисту, оповіщення населення та реагування на надзвичайні ситуації.
	2.3. Безпека у громаді	2.3.1. Облаштування укриттів. 2.3.2. Встановлення відеокамер спостереження.
	2.4. Енергоефективність та енергетична стійкість громади	2.4.1. Впровадження енергоефективних заходів у будівлях та об'єктах комунальної власності. 2.4.2. Розвиток відновлюваної енергетики та забезпечення автономного енергопостачання критичної інфраструктури.
	2.5. Розвиток інклюзивного та безбар'єрного середовища	2.5.1. Забезпечення доступності об'єктів громадської інфраструктури для маломобільних груп населення.

1.4. Зв'язок проекту Стратегії з іншими документами державного планування

Проект Стратегії узгоджується із Законами України „Про стимулювання розвитку регіонів” №2850-IV від 08.09.2005 р., „Про засади державної регіональної політики” №56-VIII від 05.02.2015 р., „Про внесення деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій” №2389-IX від 09 липня 2022 року, проектом Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України №695 від 5 серпня 2020 р. (у редакції постанови Кабінету міністрів України від №940 від 13.08.2024р.), Програмою діяльності Кабінету міністрів України, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України №849 від 29.09.2019 р., з положеннями та завданнями Указу Президента України „Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 р.”, Стратегією розвитку Рівненської області на період до 2027 року, схвалену розпорядженням голови Рівненської обласної державної адміністрації від 28.12.2019 № 1098 (у редакції розпорядження голови Рівненської обласної державної адміністрації — начальника Рівненської обласної військової адміністрації від 28.02.2025 Хв 122) та затверджену рішенням Рівненської обласної ради від 28.03.2025 № 1069.

Проте залишається під питанням узгодженість механізмів реалізації запропонованих проектом Стратегії ініціатив із існуючою в державі системою програмно-цільового бюджетування та фінансування заходів. Стратегія сама по собі як інструмент планування регіонального розвитку не підлягає фінансуванню з бюджету громади чи державного бюджету, тому Стратегія має реалізовуватись через програми соціально-економічного розвитку, цільові програми, проекти розвитку. В основі досягнення цілей Стратегії є створення на основі її пріоритетів Плану реалізації Стратегії на новій, інноваційній для української системи місцевого розвитку, основі – як взаємоузгодженого у просторі та часі набору конкретних проектів та заходів місцевого розвитку.

При розробці проекту Стратегії розвитку Млинівської громади до 2031 року в першу чергу необхідна узгодженість з ключовими аспектами проекту Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, актуалізація якої сричинена перш за все необхідністю врахування:

- наслідків повномасштабної війни російської федерації проти України та їх впливу на територіальні громади та регіони, підвищення ролі безпеки та стійкості до зовнішніх чинників;

- набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС, поглиблення ступеня виконання положень Угоди про асоціацію між Україною і ЄС та її державами-членами та переходу до початку переговорів про вступ України до ЄС;

- рекомендацій Організації економічного співробітництва та розвитку щодо необхідності оновлення Стратегії для забезпечення її зв'язку з процесом відновлення України;

– внесення змін до Закону України „Про засади державної регіональної політики”;

– кліматичних зобов’язань України, зокрема щодо:

- загальноекономічного зниження викидів парникових газів на 65% до 2030 року порівняно з 1990 роком (Другий Національно визначений внесок України до Паризької угоди);

- відмови від використання вугілля на державних електростанціях до 2035 року (COP26, вступ до платформи Powering Past Coal Alliance (PPCA));

- скорочення викидів метану на 30% до 2030 року від рівня 2020 року (COP26, долучення до ініціативи Global Methane Pledge) та ін., які формують три стратегічні цілі актуалізованої Державної стратегії регіонального розвитку до 2027 року:

I. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах;

II. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів;

III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей проекту Стратегії розвитку Млинівської громади до 2031 року проекту змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки представлений в табл. 1.3.

За усіма 3 зазначеними стратегічними цілями проекту змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки простежується часткове співпадіння зі змістом цілей проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року.

З огляду на участь в глобальних процесах сталого розвитку в 2017 році Україна адаптувала 17 Цілей сталого розвитку (Національна доповідь „Цілі сталого розвитку: Україна”).

Згідно з Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. №722/2019 „Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року” зазначені Цілі сталого розвитку України є орієнтирами для розроблення проєктів прогнозних і програмних документів.

Стратегічні цілі Стратегії „Громада сталого економічного розвитку”, „Громада всебічного розвитку людини ” та „Екологічно чиста громада” в значній мірі узгоджені з Цілями сталого розвитку. Такий зв'язок свідчить, що проєкт Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року відповідає баченню орієнтирів досягнення Україною Цілей сталого розвитку на період до 2030 року (таблиця 1.4).

Таблиця 1.3. Узгодженість проекту Стратегії розвитку Млинівської громади до 2031 р. з проектом Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 рр.

Стратегічні та оперативні цілі проекту Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 рр.	Стратегічні та оперативні цілі проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року								
	1. Сталий економічний розвиток	1.1. Підтримка розвитку малого та середнього бізнесу.	1.2. Залучення інвестицій у громаду.	1.3. Розвиток комунальних підприємств	1.4. Розвиток туризму	2. Інтеграція сільських територій.	2.1. Підвищення якості життя в сільській місцевості (медицина, освіта, культура)	2.2. Розвиток дорожньої інфраструктури	2.3. Безпека у громаді
Стратегічна ціль I. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, кліматичному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах									
Оперативна ціль 1.1. Відновлення інфраструктури, економічної активності та балансу екосистем, створення безпекових умов життєдіяльності на територіях відновлення		+	+						
Оперативна ціль 1.2. Підтримка та ефективне використання потенціалу територій з особливими умовами для розвитку		+							
Оперативна ціль 1.3. Поширення позитивного впливу регіональних полюсів зростання та територій сталого розвитку		+							
Стратегічна ціль II. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів									
Оперативна ціль 2.1. Створення умов для відновлення та розвитку людського капіталу				+			++		
Оперативна ціль 2.2. Відновлення та стимулювання розвитку регіональних та місцевих економік		+							
Оперативна ціль 2.3. Розвиток сталої, інклюзивної та стійкої до безпекових загроз інфраструктури			+						
Оперативна ціль 2.4. Сприяння інноваційному розвитку регіональних економік		+							

Стратегічна ціль III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування									
Оперативна ціль 3.1. Забезпечення стійкості та ефективності публічного управління відповідно до безпекових, демографічних та економічних викликів									
Оперативна ціль 3.2. Підвищення ефективності та підзвітності публічного інвестування			+						
Оперативна ціль 3.4. Наближення системи управління регіональним розвитком до процедур та кращих практик ЄС									

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

Таблиця 1.4. Зв'язок Цілей сталого розвитку та стратегічних цілей проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року

Глобальні Цілі сталого розвитку	Стратегічні цілі проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р.	
	1. Сталий економічний розвиток	2. Інтеграція сільських територій.
1. Подолання бідності	+	+
2. Подолання голоду, розвиток селищного господарства	++	
3. Міцне здоров'я і благополуччя		++
4. Якісна освіта		++
5. Гендерна рівність	+	+
6. Чиста вода та належні санітарні умови	+	+
7. Доступна та чиста енергія	+	
8. Гідна праця та економічне зростання	++	
9. Промисловість, інновації та інфраструктура	++	
10. Скорочення нерівності	+	+
11. Сталий розвиток міст і громад		
12. Відповідальне споживання та виробництво	+	+
13. Пом'якшення наслідків зміни клімату		
14. Збереження морських ресурсів		
15. Захист та відновлення екосистем суші		

16. Мир, справедливість та сильні Інститути	+	
17. Партнерство заради сталого розвитку	+	+

Примітка: „++” - сильний зв'язок, „+” - опосередкований зв'язок

Розділ 2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

На сьогодні Рівненщина відноситься до територій з помірним рівнем забруднення довкілля, але з помітно вираженою тенденцією до зростання техногенного навантаження на нього.

Промислову спеціалізацію області визначають електроенергетика, хімічна та деревообробна промисловість, виробництво будівельних матеріалів, виробництво скловиробів, машинобудування і металообробка, текстильна, харчова та видобувна промисловості.

Всі складові довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси) зазнають антропогенного навантаження, що супроводжується збільшенням обсягів викидів в атмосферу та скидів у поверхневі водні об'єкти зворотних вод підприємств, накопиченням відходів усіх класів небезпеки.

При цьому просторовий розподіл техногенного навантаження на довкілля Рівненщини нерівномірний, що викликане концентрацією промислового потенціалу переважно в центральній частині області.

Рівненська обл. займає площу 20047,0 км², а за даними Головного управління статистики в області станом на 01.01.2023 р. чисельність наявного населення становила 1152,9 тис. осіб, в т. ч. міське населення - 552,9 тис. осіб, селищне – 600,0 тис. осіб, що складає 2,7% населення України, в тому числі міського – 1,9%, селищного – 4,7% (табл. 2.1).

Таблиця 2.1. Порівняння показників Млинівської громади із регіональними показниками

Регіон	Площа, км ²	Площа громади у % до загальної площі району/області	Населення, осіб	Населення громади у % до населення району/області	Густота населення (осіб/км ²)
Млинівська громада	400,66	-	18680	-	46,6
Дубнівський район	3294,5	12,2	138750	13,5	42,1
Рівненська область	20047,0	2,0	1152961	1,6	57,5

Ландшафтні особливості рельєфу

Млинівська селищна територіальна громада розташована на заході України, в центральній частині Рівненського району, в зоні Лісостепу. Рельєф громади неоднорідний та складний. Територія громади розташована у межах Волино-Подільської височини, охоплюючи підобласті Волинської височини, зокрема Повчанську структурно-горбисту та Рівненську хвилясто-горбисту височини.

Рельєф громади має хвилясто-горбистий характер з чергуванням підвищень та долин малих річок. Абсолютні висоти змінюються поступово, що сприяє формуванню сприятливих умов для землеробства, забудови та розвитку транспортної інфраструктури.

Ландшафтна структура території включає:

- міжрічкові лесові плато;
- схилів ділянки з ерозійними процесами;
- долини річок і заплави;
- водно-болотні угіддя та торфовища.

Характеристика ґрунтів

Ґрунтовий покрив громади є різноманітним і загалом сприятливим для сільськогосподарського використання.

На території поширені:

- темно-сірі та сірі лісові ґрунти;
- чорноземи опідзолені та вилугувані;
- лугові та лугово-чорноземні ґрунти;
- торф'яники низинні та торф'яно-болотні ґрунти.

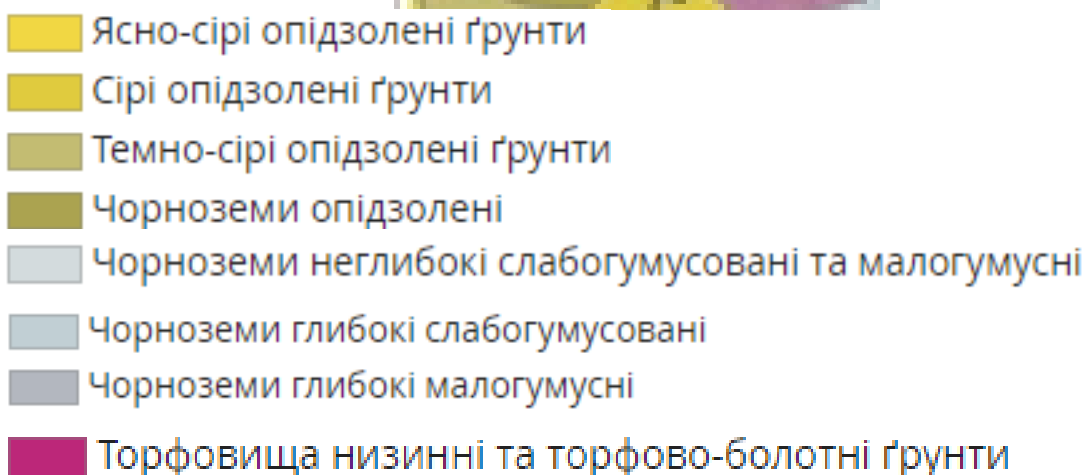

Рис. 2.1. Карта ґрунтів Млинівської громади.

Чорноземні та сіро-лісові ґрунти характеризуються достатньою родючістю та є базою для розвитку зернового господарства, вирощування технічних культур, кормових угідь і багаторічних трав. Водночас на окремих ділянках

актуальними залишаються питання протиерозійних заходів і раціонального землекористування.

Структура земельного фонду

Структура земельного фонду Млинівської селищної ради 2025 року: загальна площа, 40066,0 га з яких:

- землі сільськогосподарського призначення - 32902,8 га ;
- землі лісогосподарського призначення - 4890,5 га ;
- забудовані землі - 1231,2 га;
- землі водного фонду - 682,9 га;
- болота - 329,1 га;
- землі без рослинного покриву - 29,5 га.

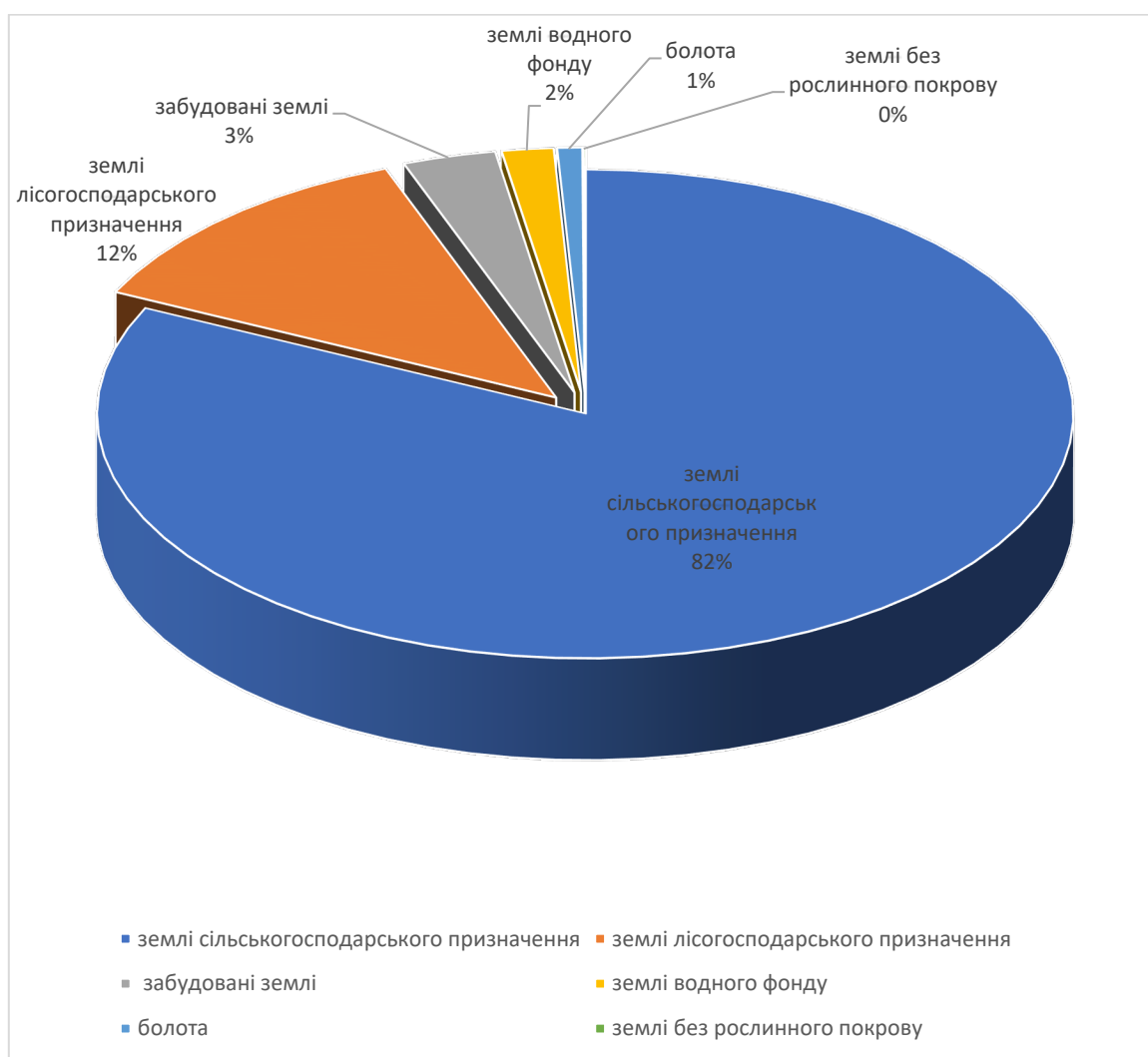

Рис. 2.2. Структура земельного фонду

Основна частина сільськогосподарських земель громади обробляється в усіх формах власності, включно з особистими селянськими господарствами, фермерськими господарствами та агропідприємствами. Загальна площа сільськогосподарських угідь, що орендуються, обробляються та обслуговуються, становить **17,32 тис. га.**

Серед найбільших землекористувачів громади за обсягом орендованих земель та виробництва продукції слід виділити:

- ТЗОВ «Агро-Експрес-Сервіс» – **5800,24 га**;
- ФГ «Млинівська Чайка» – **3200,22 га**;
- ТОВ «Волинь Нова» – **3420,00 га**;
- ТЗОВ «Західна Агровиробнича Компанія» – **1224,93 га**;
- ПП «Радів Агро» – **1179,16 га**;
- АФ «Камаз Агро» – **401,64 га**.

Основним напрямом сільськогосподарського виробництва у Млинівській громаді є рослинництво, зокрема вирощування зернових, бобових та олійних культур. Значну частину сільськогосподарських угідь займають також овочі, баштанні культури та садівництво. Така структура агропідприємств формує основу економіки громади та визначає її аграрно-рослинницький профіль.

Головними ризиками для земельних ресурсів залишаються: нераціональне землекористування, деградація та виснаження ґрунтів внаслідок інтенсивного ведення сільського господарства, самовільне користування землею без правовстановлюючих документів. Для забезпечення сталого розвитку громади необхідне впровадження ефективного управління земельними ресурсами та сучасних агротехнологій.

Водні та лісові ресурси

Гідрологічна мережа громади формується річками та водотоками басейнів Стиру та Ікви, а також численними меліоративними каналами та заболоченими ділянками. Водні ресурси забезпечують потреби населення, сільського господарства та екосистем, а також створюють потенціал для розвитку рекреації.

Лісові насадження займають **близько 4890,53 га**, що становить **12,21% території громади**. Ліси виконують екологічні, водоохоронні та рекреаційні функції, сприяють стабілізації клімату та збереженню природного середовища. Переважають мішані та хвойні ліси з участю сосни, дуба, берези та вільхи.

Корисні копалини та мінерально-сировинна база

Млинівська громада має запаси нерудних корисних копалин місцевого значення, що створює передумови для розвитку будівельної галузі та залучення інвестицій.

Основними родовищами є:

- **Довгошиївське родовище суглинку** (площа 4,8 га, залишок запасів – 432 тис. м³), придатного для виробництва будівельних матеріалів;
- **Кораблищенське родовище крейди** (площа 18 га, запаси категорії С2 – 241 тис. м³), придатної для виробництва вапняних добрив та будівельної сировини.

На сьогодні родовища не експлуатуються, однак розглядаються як **інвестиційно привабливі об'єкти** для подальшого освоєння з урахуванням екологічних вимог.

Природно-заповідний фонд

На території громади функціонують такі об'єкти природно-заповідного фонду: ботанічний заказник місцевого значення «Грабовенщина», заповідне урочище «Кароліна», гідрологічний заказник місцевого значення «Добрятин», ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Хвороща», ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Печений Віл», Млинівський парк - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва. Вказані природоохоронні об'єкти відіграють важливу роль у збереженні біорізноманіття, регулюванні водного режиму території та формуванні рекреаційного потенціалу громади.

Ботанічний заказник місцевого значення «Грабовенщина» площею 4,3 га, створений згідно з рішення Рівненської обласної ради від 27.03.2009 № 1195 та переданий під охорону ДП СЛАП «Млинівський держспецлісгосп».

Заповідне урочище «Кароліна» - це лісовий природоохоронний об'єкт площею 4,3 га, розташований у Дубенському районі Рівненської області біля села Ужинець. Воно отримало статус заповідного у 1991 році (зі змінами у 2009 році № 1438) і перебуває під управлінням ДП «Млинівський лісгосп».

Гідрологічний заказник місцевого значення «Добрятин» площею 129 га, розташований у Дубенському районі Рівненської області поблизу села Добрятин. Статус заказника було надано у 1983 році (із змінами у 1991 році № 98). Охороняє великі площі природних боліт, прибережно-водних ландшафтів і водно-болотних угідь. Служить середовищем для росту специфічної водної рослинності та місцем життя для водних тварин (амфібії, безхребетні, водоплавні птахи).

Ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Хвороща» площею 37,2 га розташована біля східної околиці селище Млинів у Дубенському районі Рівненської області. Оголошена у 1975 році (перезатверджена у 2011 році № 98) та перебуває під управлінням ДП «Млинівський лісгосп». Територія охоплює листяний лісовий масив уздовж заплави річки Іква, де домінують вільха чорна, ясень, граб та липа. Тут зростають рідкісні види рослин, зокрема вільха і коручка чемерникоподібна — остання занесена до Червоної книги України. Урочище виконує екологічну роль у підтримці місцевого біорізноманіття, збереженні цінних лісових екосистем і регулюванні місцевого мікроклімату. Служить природною лабораторією для наукових досліджень і освітніх програм. Забезпечує зелений рекреаційний простір для відпочинку та екоосвіти.

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Печений Віл» площею 12,7 га розташована в Дубенському районі Рівненської області біля села Кораблище. Статус об'єкта було надано у 1995 році рішенням обласної ради № 33.

Млинівський парк - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення, який входить до природно-заповідного фонду Рівненської області. Розташований у південній частині селища Млинів, площею 25 га. Статус об'єкта було надано рішенням обласної ради від 13.10.1993 № 213 для збереження унікального паркового комплексу, заснованого ще наприкінці XVIII століття. Парк перебуває під управлінням Млинівської селищної громади.

Гідрологічний заказник місцевого значення «М'ятин»

Розташований між селами М'ятин і Хорупань Дубенського району. Площа ≈ 152 га. Статус встановлений рішенням облвиконкому у 1983 році. Це заболочений комплекс і водно-болотні угіддя в долині річок/струмків, що сприяє підтримці водного балансу, очищенню вод та створенню умов для рідкісних гідрофільних рослин. Заболочені ділянки і прибережні зони є важливими середовищами для амфібій, птахів, комах, водної та прибережної флори. Регулює рівень ґрунтових вод і впливає на гідрологічний режим в навколишніх сільськогосподарських і лісових ландшафтах. Важливий для збереження біотопів водно-болотного характеру — місць гніздування та проживання видів, що залежать від вологи.

Екологічна ситуація

Основний вплив на екологічну ситуацію у Млинівській громаді мають такі чинники: наявність на території громади полігону твердих побутових відходів, що негативно впливає на стан ґрунтів та атмосферного повітря; розміщення на території громади селищного господарських та інших підприємств; проходження по території двох автошляхів національного значення (Н-22, Н-25), які відіграють ключову роль у забезпеченні вантажних і пасажирських перевезень.

Порівняно з іншими територіальними громадами стан навколишнього природного середовища Млинівської громади можна охарактеризувати як задовільний.

З метою сталого розвитку Млинівської селищної територіальної громади доцільно визначити такі стратегічні напрями:

- 1. Раціональне використання земельних і ґрунтових ресурсів** із впровадженням екологічно безпечних агротехнологій.
- 2. Збереження та розширення природно-заповідного фонду**, розвиток екологічного та зеленого туризму.
- 3. Залучення інвестицій у розробку нерудних корисних копалин** з дотриманням принципів сталого природокористування.
- 4. Покращення управління водними ресурсами**, відновлення водно-болотних угідь.
- 5. Розвиток лісового господарства** як екологічного та економічного ресурсу громади.

Природно-ресурсний потенціал Млинівської громади є ключовим чинником її конкурентоспроможності та довгострокового розвитку. Його ефективне та збалансоване використання сприятиме підвищенню якості життя населення, економічному зростанню та збереженню природного середовища.

Демографічні процеси відзначаються великою інерційністю, а отже, якісь значні демографічні кризи, які відбуваються в певний історичний період, відбиваються на демографічних процесах впродовж наступних десятиліть. Такою демографічною кризою в Україні був різкий спад народжуваності з середини і до кінця 1990-х років, що був спричинений різким падінням рівня життя населення.

Це означає, що у період дії проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року буде відчуватися брак працездатного населення у віці 20-25 років.

Регіональний прогноз загальної чисельності населення показує негативну динаміку, але на демографічну ситуацію в області суттєво впливають внутрішньо переміщені особи; трудові мігранти та біженці (зокрема, виїзд жителів області за межі території України); скорочення народжуваності.

На Рівненщині офіційно перебувало 87 тис. внутрішньо переміщених осіб. За даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, органами соціального захисту населення, уповноваженими особами виконавчих органів селищних, селищних, міських рад та центрами надання адміністративних послуг в області станом на 11.04.2023 р. взято на облік 54017 внутрішньо переміщених осіб. З них: дітей до 18 років – 15303, осіб з інвалідністю – 2296, пенсіонерів – 7864.

Статистичними даними, що характеризують демографічні тенденції в Рівненській області, важливими для повного розуміння місцевої демографічної ситуації, є вікова структура населення, аналіз якої дозволяє зауважити, що демографічна структура Рівненської області вигідно відрізняється значною часткою населення молодше працездатного віку.

До лютого 2022 року спостерігався природний приріст населення у містах Рівне, Вараш та ТГ території бувшого Рокитнівського району.

У сільській місцевості області кількість осіб працездатного віку значно менша, ніж у міських поселеннях.

Останніми роками є тенденція до повільного зростання осіб молодших працездатного віку при скороченні групи економічно неактивного населення – людей пенсійного віку. Як наслідок, при незмінності вищезгаданої тенденції у короткостроковому періоді можна передбачати сталість показника навантаження на 1 працездатну особу.

Базовим є припущення незмінності умов та чинників впливу, котрі детермінують напрям розвитку подій.

В області функціонує 97 закладів охорони здоров'я (з них 42 стаціонарних), 36 центрів первинної медичної допомоги (до структури центрів входять 215 лікарських амбулаторій загальної практики – сімейної медицини, 473 фельдшерсько–акушерських пунктів та 81 пункт здоров'я), 2 самостійних лікарських амбулаторно–поліклінічних закладів.

Середня тривалість життя в області дещо вища ніж в Україні в цілому і становить 69,9 років (чоловіки – 64,9 років, жінки – 75,1 років).

У 2023–2026 роках на території громади спостерігається стійка тенденція до скорочення чисельності населення. Загальна кількість жителів зменшилася з 19 722 осіб у 2023 році до 18 680 осіб у 2026 році, що свідчить про негативну демографічну динаміку.

Аналіз вікової структури населення показує зниження кількості дітей віком 0–6 років та 6–18 років. Після різкого скорочення у 2024 році відбулося часткове відновлення показників у 2025 році, проте у 2026 році тенденція до

зменшення зберігається. Це свідчить про зниження рівня народжуваності та можливий відтік молодих сімей.

Чисельність працездатного населення (18–60 років) має нестабільну динаміку, однак у цілому також демонструє тенденцію до зменшення. Така ситуація може бути пов'язана з трудовою міграцією, економічними чинниками та демографічними наслідками попередніх років.

Частка осіб віком 60 років і старше залишається високою, що вказує на процес старіння населення. Збереження значної питомої ваги людей поважного віку при одночасному скороченні кількості дітей та молоді формує регресивний тип вікової структури.

У сукупності зазначені тенденції створюють ризики для соціально-економічного розвитку громади, зокрема щодо наповнення місцевого бюджету, забезпечення трудових ресурсів та навантаження на систему соціального захисту.

Охорона здоров'я

Реформа фінансування системи охорони здоров'я України передбачає зміну парадигми фінансування медицини. За старої моделі фінансування кошти, які направлялись на медичний заклад, обчислювались у відповідності до кількості населення що проживає на території обслуговування даного закладу.

Метою політики у сфері децентралізації є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування. Відповідно до загальної ідеї медичної реформи в Україні створюються госпітальні округи, щодо яких висунуто спеціальні вимоги:

- 1) прибуття до багатoproфільних лікарень інтенсивного лікування не повинно перевищувати 60 хвилин;
- 2) зона обслуговування повинна бути еквівалентна радіусу зони обслуговування 60 кілометрів за умови наявності доріг з твердим покриттям.

Станом на 1 листопада 2025 року мешканцями Млинівської ТГ укладено 7721 декларація про вибір лікаря первинної медичної допомоги при загальній чисельності громади 12616 жителів. Статеві-віковий розподіл укладених декларацій представлено на рис. 2.5.

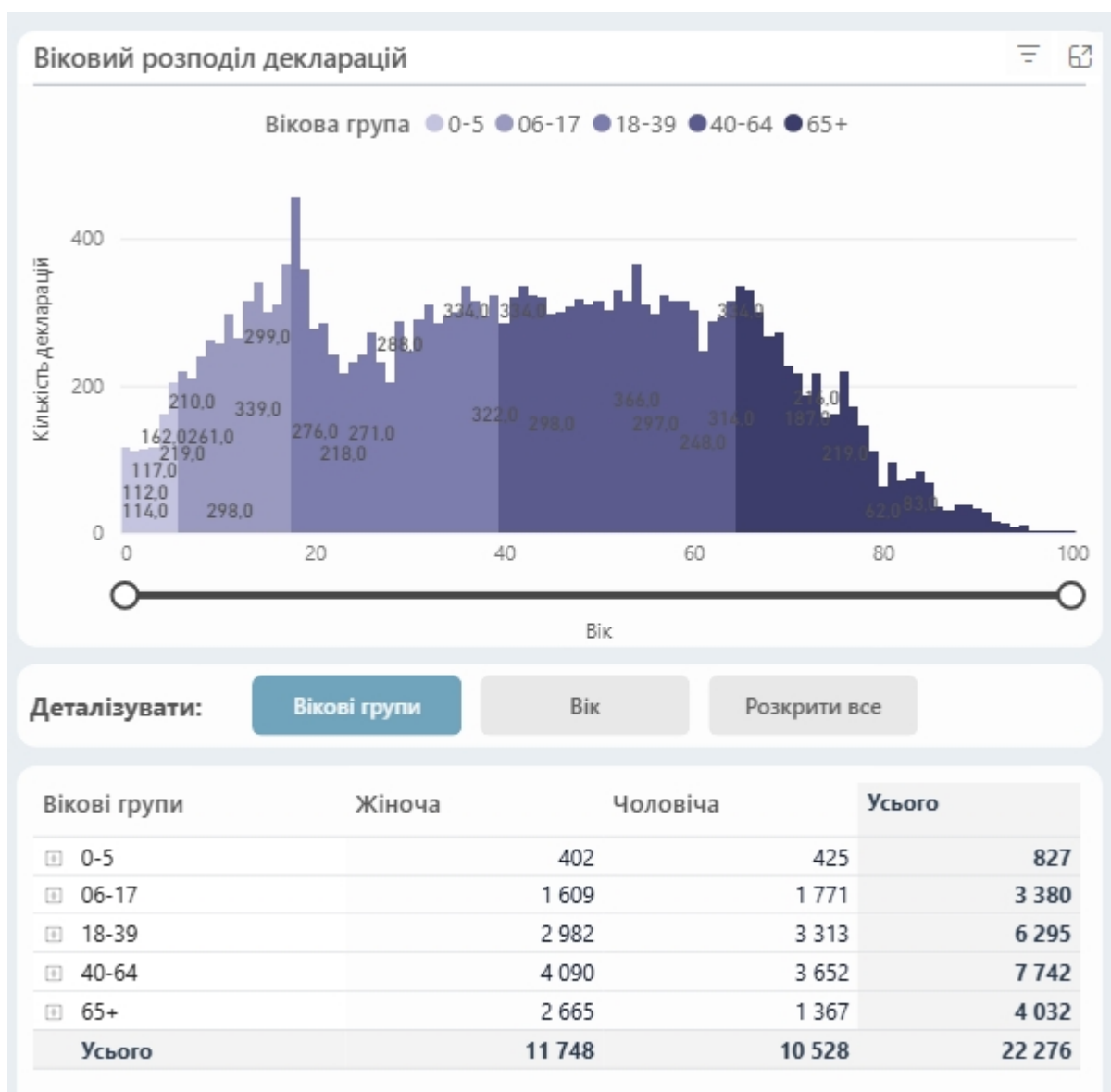

Рис. 2.3. Статтєво-віковий розподіл декларацій про вибір лікаря первинної медичної допомоги у Млинівській громаді

https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats?_cf_chl_tk=z6JRHVWVkc.qeu942Y.E6Naojyxh2ANkUKATED9J3fU-1679337309-0-gaNycGzNCxA

На території Млинівської громади медична допомога населенню надається двома комунальними некомерційними підприємствами: КНП «Млинівський центр первинної медико-санітарної допомоги», КНП «Млинівська центральна районна лікарня».

На первинному рівні надає комунальне некомерційне підприємство «Млинівський центр первинної медико-санітарної допомоги».

Для забезпечення доступності та безперервності медичного обслуговування у структурі підприємства функціонує денний стаціонар на 37 ліжок, що дозволяє надавати пацієнтам необхідну медичну допомогу без цілодобового перебування у закладі.

Станом на 01.01.2026 року мережа закладів охорони здоров'я громади залишається стабільною та включає:

- амбулаторії – **7 одиниць**;
- фельдшерсько-акушерський пункт (ФАП) – **1 одиниця**;
- фельдшерські пункти (ФП) – **21 одиниця**;
- пункти тимчасового базування – **13 одиниць**;
- денний стаціонар – **37 ліжок**.

Головною метою діяльності некомерційного підприємства є у відповідності до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» забезпечення якісною первинною медико-санітарною допомогою населення, що обслуговується комунальним підприємством, подальший розвиток матеріально технічної бази, вдосконалення виїзної допомоги, профілактика найбільш поширених соціально-значущих хвороб.

Спеціалізовану медичну допомогу на вторинному рівні надає КНП «Млинівська центральна районна лікарня».

КНП «Млинівська ЦРЛ» передане у комунальну власність та на баланс Млинівської селищної територіальної громади за рішенням Млинівської селищної ради від 23.12.2020 № 49. Підприємство є самостійним господарюючим суб'єктом із статусом комунального некомерційного підприємства, здійснює господарську некомерційну діяльність, яка не передбачає отримання прибутку та спрямована на досягнення, збереження, зміцнення здоров'я населення.

Комунальне некомерційне підприємство «Млинівська центральна районна лікарня» є ключовим закладом охорони здоров'я громади, що забезпечує надання первинної та спеціалізованої медичної допомоги населенню.

У структурі закладу функціонують лікувальні підрозділи: поліклініка з лікувально-діагностичними кабінетами та стаціонар. Стаціонарна допомога надається на 132 ліжках у тому числі на 6 ліжках відділення анестезіології та інтенсивної терапії, що дозволяє забезпечувати цілодобове надання медичної допомоги пацієнтам із тяжкими станами.

Станом на 01.01.2026 року штатна чисельність працівників лікарні становить 210 осіб з яких зайнято 202,25 штатних посад, що свідчить про належний рівень кадрового забезпечення закладу та водночас потребує подальшого зміцнення кадрового потенціалу.

У звітному періоді у стаціонарі проліковано **4 853** пацієнти, з них **81** внутрішньо переміщена особа (ВПО) та **439** військовослужбовців. Загальна кількість ліжко-днів склала **44 796**, що підтверджує значне навантаження на стаціонарне відділення та важливу роль закладу у забезпеченні медичних потреб громади в умовах воєнного стану.

У КНП «Млинівська ЦРЛ» функціонує 14 відділень, а саме:

1. Відділ інфекційного контролю;
2. Поліклініка з лікувальними і діагностичними кабінетами;

3. Хірургічне відділення та оперблок з травматологічними та ЛОР ліжками;
4. Терапевтичне відділення з кардіологічними ліжками;
5. Неврологічне відділення;
6. Паліативне відділення;
7. Педіатричне відділення;
8. Рентгенологічне відділення;
9. Фізіотерапевтичне відділення;
10. Приймальне відділення;
11. Інформаційно-аналітичний відділ;
12. Відділення анестезіології та інтенсивної терапії;
13. Панатомічне відділення;
14. Клінічна лабораторія.

В структурі видатків бюджету Млинівської селищної ради у 2025 р. видатки на охорону здоров'я склали 8740,56 тис. грн.

У 2025 році з місцевого бюджету було здійснено фінансову підтримку комунальних закладів охорони здоров'я громади за рахунок коштів загального та спеціального фондів.

КНП «Млинівський центр первинної медико-санітарної допомоги»

- 2 897,79 тис. грн – **загального фонду**;
- 400,0 тис. грн – **спеціального фонду** (на придбання гематологічного та біохімічного аналізаторів).

КНП «Млинівська центральна районна лікарня»

- 5 842,77 тис. грн – **загального фонду**;
- 553,6 тис. грн – **спеціального фонду** (співфінансування проекту «Реконструкція електричних мереж зі встановленням альтернативного джерела живлення (сонячної електростанції) на приміщенні п'ятиповерхового корпусу КНП «Млинівська центральна районна лікарня»).

Надана фінансова підтримка спрямована на забезпечення стабільної роботи медичних закладів, покращення матеріально-технічної бази та підвищення енергоефективності об'єктів охорони здоров'я громади.

Таким чином, у випадку, якщо проект Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року не буде затверджено, ризик погіршення екологічної ситуації в громаді та її негативний вплив на здоров'я мешканців може зрости. Водночас не прийняття проекту Стратегії призведе до низки проблем, які будуть причиною поступового зниження умов життєдіяльності та здоров'я населення. Зокрема:

- екологічна культура мешканців залишатиметься на низькому рівні;

- забруднення ґрунтів буде продовжуватись через несанкціоновані сміттєвалища та недосконалу систему управління відходами;
- недостатньо будуть оновлюватися існуючі та створюватися нові насадження у межах населених пунктів на землях відповідного призначення;
- далі буде зменшуватися біорізноманіття флори та фауни, а також асиміляційна спроможність біоценозів через недостатню увагу до природоохоронних територій та об'єктів;
- зберігатиметься значна амортизація об'єктів житлово-комунальної інфраструктури громади, що не будуть модернізовані;
- фізичний знос мереж централізованого водопостачання та водовідведення спричинятиме значні витоки й втрати води, а також потрапляння стічних вод в ґрунти і поверхневі води;
- недостатні реновації та створення зелених зон, невідповідний санітарний та екологічний стан водних об'єктів не сприятиме адаптації населення до змін клімату;
- недостатньо ефективною залишатиметься мережа закладів охорони здоров'я;
- погіршуватиметься стан здоров'я населення через те, що рівень якості медичних послуг не зростатиме;
- низькою залишатиметься енергоефективність комунальних будівель, в т. ч. закладів освіти і охорони здоров'я;
- погіршуватиметься якість дорожнього покриття та дорожньої інфраструктури доріг місцевого та регіонального значення, на цьому фоні зростатиме негативний вплив транспорту на атмосферне повітря і здоров'я населення, що в подальшому призведе до зниження рівня комфортності проживання.

В разі неприйняття проекту Стратегії інерційний характер розвитку ситуації в економіці та соціальному житті сприятиме накопиченню екологічних проблем, що можуть спричинити загрози техногенного характеру. Може виникнути кумулятивний ефект з проблем, що загострять екологічну ситуацію у громаді.

Розділ 3. Характеристика стану довкілля та умов життєдіяльності населення на територіях ймовірного впливу та їх прогностичні зміни, якщо документ державного планування не буде затверджено

3.1. За станом атмосферного повітря

Щільність викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в розрахунку на квадратний кілометр території області склала 467,7 кг у 2021 році проти 506,1 кг у 2020 році, у розрахунку на одну особу – 8,2 кг у 2021 році проти 8,8 кг у 2020 році.

У зв'язку із збільшенням навантаження пересувних та стаціонарних джерел на атмосферне повітря відбувається погіршення якості довкілля, санітарного стану території, фіксуються перевищення концентрацій забруднюючих речовин. Найвища щільність викидів від стаціонарних джерел спостерігається у містах обласного підпорядкування: Рівне, Сарни, Дубно, Вараш та припадає на Рівненський, Сарненський райони. Найменше викидів припадає на Дубенський район.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в порівнянні в області та Млинівському районі (для аналізу використані статистичні дані на основі характеристик Млинівського району, у зв'язку з відсутністю оновленої інформації в контексті новоутворених адміністративних районів та ТГ Рівненської області) наведена в таблиці 3.1.

Таблиця 0.1. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон

	2000	2005	2010	2015	2019	2020
Рівненська область	14143	17328	12935	10229	9911	10148
Млинівський район	34	13	4	70	174	154

Динаміка викидів у Млинівському районі свідчить про зменшення викидів у період з 2000 по 2019 роки у 1,4 рази, що пов'язано із спадом промислового виробництва у районі.

За підсумками 2020 року в зв'язку з глобальною епідемією коронавірусу й суттєвим зниженням обсягів виробництва не тільки на великих підприємствах, але й в малому і середньому бізнесі, спостерігаємо стабілізацію викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря по Млинівському районі та по області загалом.

Таблиця 0.2. Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення за видами забруднюючих речовин у 2020 році, тон

	Обсяги викидів забруднюючих речовин, всього	У тому числі							Крім того викиди діоксиду вуглецю, тис. т
		Діоксиду сірки	Діоксиду азоту	Метану	Оксиду вуглецю	Оксиду азоту	Сажі	Неметанових летких органічних сполук	
Рівненська область	9378,4	308,9	3387,4	385	1318,5	1202,2	30,3	333,7	2337,2
Дубнівський район	769,7	76,0	97,0	76,2	125,7	2,8	5,0	145,5	42,6

У загальному обсязі викидів від стаціонарних джерел забруднення в області переважають діоксид вуглецю (24,9 %), діоксид азоту (12,8 %). В Дубнівському районі переважають – неметанові легкі органічні сполуки (18,9%) оксид вуглецю (16,3 %). Крім того, від стаціонарних джерел в атмосферу потрапило 42,6 тис тон діоксиду вуглецю, який також впливає на зміну клімату.

Відповідно до пункту 6 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 №827, Млинівська селищна рада не є суб'єктом моніторингу.

Виходячи з цього, у випадку незатвердження проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р. та збереження тенденції скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, погіршення умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, пов'язаних із викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, не очікується.

3.2. За екологічною ситуацією в галузі водокористування

Вода належить до природного ресурсу, без якого неможливе існування живих організмів. Проблема використання водних ресурсів загострюється навіть для районів з високою водозабезпеченістю, що зумовлено постійно зростаючим рівнем забруднення. Залежно від якості природних вод вони можуть бути використані на потреби різних галузей економіки, в тому числі для забезпечення комунально-побутових, лікувальних та інших потреб населення. Вода незадовільної якості може стати причиною виникнення багатьох захворювань.

Проблема якості питної води була і лишається вкрай актуальною і надзвичайно гострою, оскільки за ступенем водозабезпечення Україна посідає одне з останніх місць серед країн Європи, а за водоемністю валового

внутрішнього продукту перевищує їх у кілька разів. Вочевидь водні ресурси України використовують, а отже, і забруднюють у декілька разів інтенсивніше, ніж в інших країнах. Ситуація ускладнюється великим об'ємом стічних вод, які утворюються на території України внаслідок урбанізації.

А одним із найважливіших критеріїв навколишнього середовища, що впливає на здоров'я населення, є якість питної води. ВООЗ допускає, що 60% захворювань обумовлені вживанням недоброякісної води.

Високий рівень деградації навколишнього середовища, нагромадження неприпустимих обсягів відходів на невідпорядкованих полігонах, значні площі розораних і забруднених земель призвели до погіршення якості поверхневих і підземних вод.

Водний потенціал Рівненської області дозволяє забезпечувати водними ресурсами всі галузі економіки регіону, у яких у процесі виробництва використовуються підземні та поверхневі води, та стимулює розвиток рибогосподарських підприємств, туристично-рекреаційної сфери.

На території громади за межами населених пунктів наявні три ставки, які розташовані на земельних ділянках державної власності.

Виходячи з цього, у випадку незатвердження проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р. та збереження наявного високого рівня забруднення поверхневих вод, буде спостерігатися погіршення умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, пов'язаних із станом поверхневих та підземних вод та джерел водопостачання.

3.3. За земельними ресурсами та станом ґрунтів

Структура земельного фонду Млинівської селищної ради 2025 року: загальна площа, 40066,0 га з яких:

- землі сільськогосподарського призначення - 32902,8 га ;
- землі лісогосподарського призначення - 4890,5 га ;
- забудовані землі - 1231,2 га;
- землі водного фонду - 682,9 га;
- болота - 329,1 га;
- землі без рослинного покриву - 29,5 га.

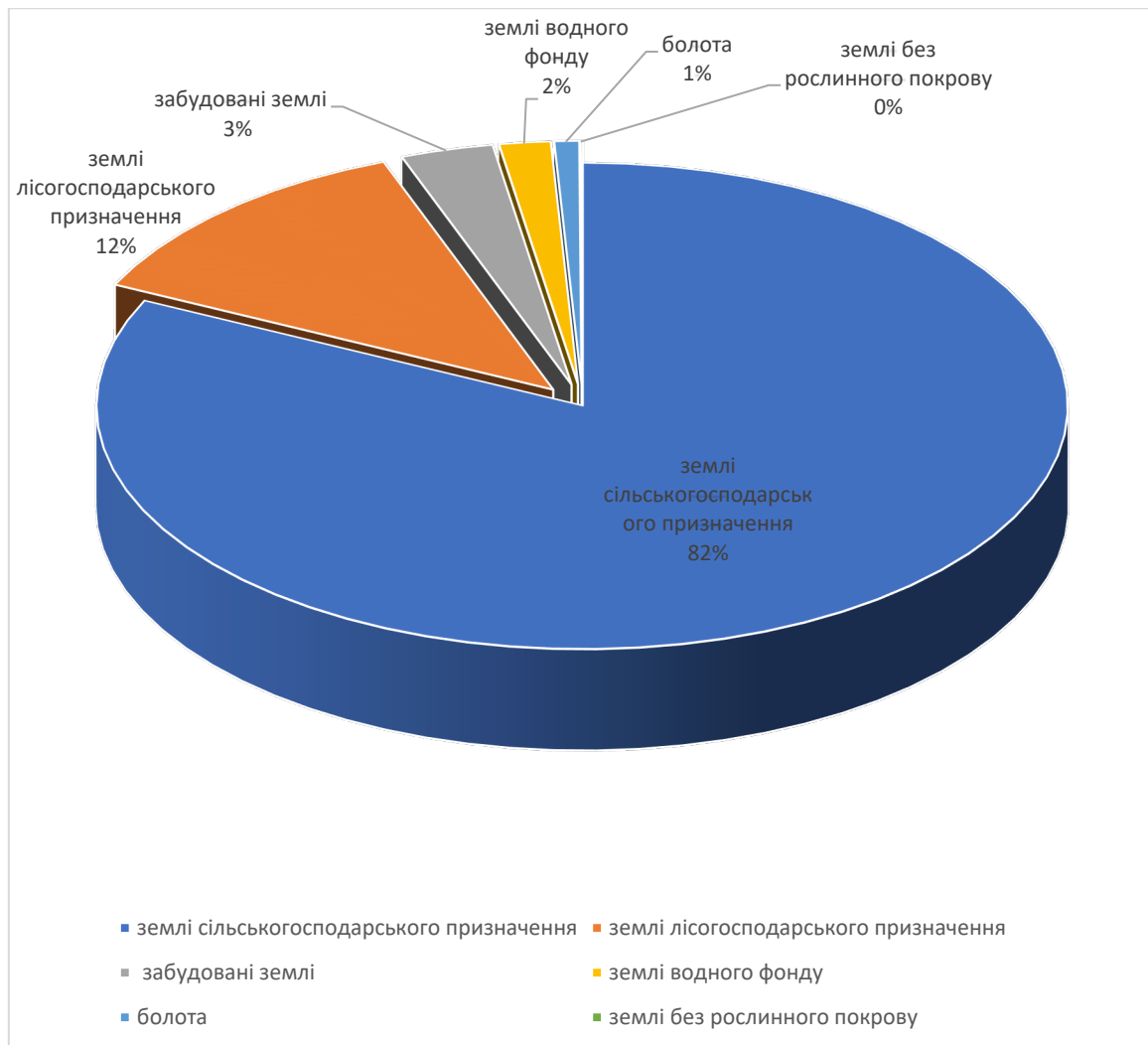

Рис. 3.1. Структура земельних ресурсів Млинівської ТГ

Основна частина сільськогосподарських земель громади обробляється в усіх формах власності, включно з особистими селянськими господарствами, фермерськими господарствами та агропідприємствами. Загальна площа сільськогосподарських угідь, що орендуються, обробляються та обслуговуються, становить **17,32 тис. га.**

Серед найбільших землекористувачів громади за обсягом орендованих земель та виробництва продукції слід виділити:

- ТЗОВ «Агро-Експрес-Сервіс» – 5800,24 га;
- ФГ «Млинівська Чайка» – 3200,22 га;
- ТОВ «Волинь Нова» – 3420,00 га;
- ТЗОВ «Західна Агровиробнича Компанія» – 1224,93 га;
- ПП «Радів Агро» – 1179,16 га;
- АФ «Камаз Агро» – 401,64 га.

Як видно з рис. 3.1, переважаюча частка земель громади належить до земель сільськогосподарського призначення.

Визначення цільового призначення земельних ділянок сприятиме їх ефективному використанню, залученню інвесторів у громаду. Тому у сфері земельних відносин проводиться інвентаризація для визначення площ категорій земель, які перебувають в підпорядкуванні громади.

Сільськогосподарськими підприємствами особливо останніми роками порушуються землеробські технології – не дотримуються сівозміни, вносяться низькі норми органічних і мінеральних добрив, не виконується вапнування кислих ґрунтів. Все це призводить до недобору врожаю і зниження родючості ґрунтів, погіршення екологічної ситуації в цілому.

Реакція ґрунтового розчину відіграє важливу роль у розвитку рослин і ґрунтових мікроорганізмів, впливає на швидкість і напрямок перебігу в ньому хімічних і біохімічних процесів. Засвоєння рослинами елементів живлення, інтенсивність мікробіологічної життєдіяльності, мінералізація органічної речовини, розкладення ґрунтових мінералів і розчинення різноманітних важкорозчинних сполук, коагуляція і пептизація колоїдів та інші фізико-хімічні процеси великою мірою визначають реакцію ґрунту.

Сірі опідзолені ґрунти на лесовидних суглинках, чорноземи, утворені на лесах і лесовидних карбонатних суглинках є пануючими ґрунтами в межах Млинівської громади.

Процеси водної та вітрової ерозії земель та інших несприятливих явищ у переважній більшості випадків спричинені саме нераціональним використанням і нехтуванням законами еколого-безпечного природокористування. Надмірне розширення площі ріллі призводить до порушення екологічно збалансованого співвідношення земельних угідь. У результаті земельні ресурси деградують, забруднюються і виснажуються.

Водна і вітрова ерозії є найбільш суттєвим фактором зниження продуктивності земельних ресурсів. Інтенсивне селищногосподарське використання земель призводить до зниження родючості ґрунтів через їх переущільнення, втрати грудкувато-зернистої структури, водопроникності та аераційної здатності з усіма екологічними наслідками, що звідси випливають. За антропоєкологічною оцінкою сумарного пестицидного навантаження на ґрунти (в умовних одиницях Кс), воно перебуває в середині загальноукраїнського діапазону і оцінюється як несприятливе. Серед комплексу агротехнічних заходів, спрямованих на підвищення родючості ґрунтів, підтримання позитивного балансу поживних речовин у них, важливе місце належить внесенню мінеральних та органічних добрив.

На території громади функціонують такі комунальні підприємства: КП «Благоустрій громади», що надає послуги з водопостачання і водовідведення.

Загальна протяжність водопровідних мереж становить 31,5 км в т.ч. ветхих і аварійних-14,0 км, що складає 44.4%.

На балансі КП «Благоустрій громади» знаходиться 3 КНС, 3 артсвердловини та очисні споруди. Централізоване водопостачання здійснюється з підземних джерел артезіанськими свердловинами.

Водопостачання с-ща Млинів здійснюється з підземних горизонтів трьома артезіанськими свердловинами водозаборів по вул.Стуса, 1Б, Покровська 58, П.Орлика 14А.Підприємство транспортує і постачає питну воду в будівлі і споруди та здійснює водовідведення від житлових будинків та адміністративних будівель.

Загальна протяжність каналізаційних мереж становить 8,3 км, в т.ч. ветхих і аварійних – 3,0 км, що складає 36,1%.

Таблиця 3.3. Тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення

Перелік послуг	Одиниця виміру	Тариф
Централізоване водопостачання	грн./м.куб.	40,25
Централізоване водовідведення	грн./м.куб.	79,81
РАЗОМ		120,06

У випадку незатвердження проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р. та збереження тенденції скорочення розробки схем землеустрою, ТЕО використання і охорони земель та впровадження таких заходів з охорони земель та відновлення родючості ґрунтів в даний період як проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь, створення захисних лісових насаджень, полезахисних лісових смуг, будівництво земляних валів (валів-рівчаків, валів-терас, валів-доріг), будівництво водоскидних споруд, лотків, перепадів, загат тощо, створення протиерозійних ставків–мулонакопичувачів, берегоукріплення для захисту сільгоспугідь, в умовах зростання попиту на глобальному ринку на продукти харчування обсяги аграрного виробництва в області не зростатимуть, однак відбуватиметься поступове заміщення традиційних видів рослинництва (пшениця, кукурудза) на культури, які розширюватимуть можливості їх переробки та експорту. В умовах високої вартості кредитних коштів модернізація галузі та запровадження сучасних технологій відбуватимуться повільно й буде спостерігатися погіршення умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, пов'язаних із станом ґрунтів.

3.4. За утворенням та накопиченням відходів

Все більшої гостроти для області набуває забруднення навколишнього природного середовища відходами виробництва і споживання.

Відсутність ефективної системи поводження з відходами на рівні регіону зумовлює накопичення їх значної кількості у місцях видалення, що призводить до антропогенного навантаження на довкілля, забруднення його основних

компонентів: землі, водних ресурсів та атмосферного повітря, погіршення умов проживання населення області.

Військова агресія російської федерації дуже вплинула та змінила регіони України, багато наших співвітчизників змушені були залишити свої домівки, що спричинило в більшості областей зміну навантаження на критичну інфраструктуру. Не стала винятком сфера поводження з відходами, яка зазнає впливу через руйнування інфраструктури, прибуття внутрішньо переміщених осіб, спад економічної активності.

На сьогодні надзвичайно важливі нововведення та реформи у сфері управління відходами, адже Верховною Радою України прийнятий новий рамковий закон „Про управління відходами”, який набув чинності 9 липня 2023 року і регулює відносини, пов’язані із запобіганням утворенню та з управлінням відходами, що утворюються в Україні, а також з управлінням відходами, що перевозяться через територію України, вивозяться за її межі та ввозяться в Україну з метою відновлення, у тому числі рециклінгу.

У Рівненській області середньорічна кількість утворення відходів I - IV класу небезпеки становить близько 886 тис.т. У Млинівській громаді (при аналізі використано статистичні дані на основі характеристик Рівненського району, у зв’язку з відсутністю оновленої інформації в контексті новоутворених адміністративних районів та ТГ Рівненської області) в 2020 році утворено 1,4 тис.т відходів I-IV класу небезпеки. У порівнянні із 2019 роком утворення відходів зменшилось в 4,8 рази (таблиця 3.5.).

Таблиця 0.5. Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки, тон

	2000	2005	2010	2015	2019	2020
Рівненська область	3700	7000	747922	843323	519900	886200

Примітка: до 2010 р. враховувались промислові відходи. З 2010 р. добавились відходи, утворені домогосподарствами

Найбільша частка утворених відходів (близько 99 %) припадає на відходи IV класу небезпеки. Основним способом видалення твердих побутових відходів в області є їх захоронення на місцях видалення відходів.

КП «Благоустрій громади» забезпечує надання послуг з управління побутовими відходами, проводить експлуатацію сміттєзвалища площею 1,9431 га.

Тариф на послугу з управління побутовими відходами по комунальному підприємству «Благоустрій громади» Млинівської селищної ради.

Таблиця 3.6. Тарифи

Тарифи	Тариф без ПДВ, грн./куб.м.	Тариф з ПДВ, грн./куб.м
Тариф з збирання, перевезення побутових відходів	224,32	269,18

Тариф з видалення твердих побутових відходів	46,36	55,63
Тариф на послугу з управління твердими побутовими відходами	270,68	324,81
Тариф на послугу з управління твердими побутовими відходами з розрахунку на 1 людину в місяць (в багатокварних будинках)	29,32	35,19
Тариф на послугу з управління твердими побутовими відходами з розрахунку на 1 людину в місяць (в приватних будинках)	31,58	37,89

Виходячи з того, що проект Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р. містить цілі і завдання, що передбачають зменшення утворення та удосконалення управління безпечним поводженням з відходами, незатвердження проекту Стратегії призведе до збереження існуючого стану поводження з відходами, який вимагає як зменшення їх утворення, так і удосконалення поводження з ними, що буде сприяти погіршенню умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, пов'язаних із утворенням та поводженням з відходами.

3.5. Щодо еколого небезпечних об'єктів

Унікальні природні та кліматичні умови області, вразливість екосистем викликають необхідність запровадження заходів щодо техногенної та екологічної безпеки, серед яких:

1.Захист екологічно небезпечних об'єктів області від руйнування внаслідок військової агресії РФ та ліквідація наслідків таких руйнувань;

2.Очищення та берегоукріплювальні роботи на річках та водосховищах області. У разі можливого прориву гребель водосховищ може бути затоплено близько 40 населених пунктів, в яких проживає 52 тис. осіб;

3.Реалізація заходів із запобігання наслідків шкідливої дії вод (паводків, повеней), а також підтоплення території. Понад 12 тис. км² території Рівненщини уражено процесами підтоплення (63,4% від її загальної площі). В зони підтоплення можуть потрапити до 190 населених пунктів області та 2,5 тис. будинків;

4.Захист водних об'єктів від засмічення і забруднення промисловими та побутовими стоками, реконструкція і капітальний ремонт діючих очисних споруд, будівництво нових очисних споруд у населених пунктах та на підприємствах, де вони відсутні або малопотужні;

5.Розробка і запровадження ефективного механізму збереження родовищ прісних і мінеральних вод, забезпечення населення якісною питною водою, особливо у селищних населених пунктах;

6.Забезпечення оптимальної лісистості в межах водозборів, заліснення непридатних до селищногогосподарського використання земель, зменшення навантаження на луки. Проведення заходів з метою послаблення дії природних несприятливих чинників (буревіїв) на екосистеми лісових масивів;

7.Запровадження консервації змитої ріллі і ріллі на схилах ухилом більше 10 градусів шляхом залуження, виведення її із селищногогосподарського обігу та оздоровлення з метою запобігання розвитку ерозійних процесів, збереження і відтворення родючості змитих земель;

8.Проведення протипожежних заходів в місцях самозаймання торфовищ;

9.Утилізація залишків накопичених в області непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (ХЗЗР);

10.Вирішення проблеми переробки та зберігання твердих побутових відходів, створення нових сміттєзвалищ, облаштованих згідно із вимогами екологічної безпеки та санітарно-гігієнічними нормами, особливо у селищній місцевості; будівництво та введення в експлуатацію підприємств з переробки промислових та побутових відходів в найбільших містах області (Рівне та Вараш).

Незатвердження Стратегії призведе до збереження існуючих тенденцій щодо техногенної та екологічної безпеки в області, в т. ч. ситуацій на об'єктах, що становлять підвищену екологічну небезпеку, що буде сприяти погіршенню умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я.

3.6. Ймовірні наслідки впливу на довкілля і здоров'я населення проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р.

Враховуючи те, що при незатвердженні проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р. економічний потенціал та структура її економіки суттєво не зміняться; обсяги реалізації промислової продукції дуже повільно зростатимуть; підприємства поступово продовжуватимуть нарощувати випуск нових видів продукції, які відповідатимуть стандартам Європейського Союзу, а також працюватимуть над розширенням ринків збуту в Європі та інших частинах світу; зростання капітальних інвестицій відбуватиметься вкрай повільними темпами, кардинально не впливаючи на зміну ситуації в економіці, необхідна експертна оцінка ймовірного негативного впливу від впровадження проекту Стратегії на складові навколишнього середовища відповідно до переліку факторів, прийнятих з точки зору доцільності застосування саме до проекту Стратегії розвитку громади на період до 2031 року

Експертні висновки СЕО з впливу затвердження проекту Стратегії на існуючі тенденції щодо скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; збереження наявного рівня чи зменшення забруднення поверхневих, підземних вод та джерел водопостачання області; збільшення розробок схем землеустрою та ТЕО використання і охорони земель та впровадження таких заходів з охорони земель та відновлення родючості ґрунтів як розробка проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь, створення захисних лісових насаджень, полезахисних лісових смуг, будівництво земляних валів (валів-рівчаків, валів-терас, валів-доріг), водоскидних споруд, лотків, перепадів, загат тощо, створення протиерозійних ставків–мулонакопичувачів, берегоукріплення для захисту сільгоспугідь; цілей і завдань, що передбачають зменшення утворення ТПВ, удосконалення управління безпечним поведінням з відходами; техногенної та екологічної безпеки, в т. ч. ситуацій на об'єктах, що становлять підвищену екологічну небезпеку, що буде сприяти поліпшенню стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я представлена в таблиці 3.5.

Респонденти мали можливість оцінити ймовірність негативного впливу, надавши одну з трьох відповідей (ймовірно так +, напевно так ++, ймовірно ні – , напевно ні –) на питання: „Чи може реалізація проекту Стратегії спричинити негативний вплив?” за кожним з досліджуваних параметрів, які наведені нижче в таблиці.

Таблиця 3.7. Ймовірні наслідки впливу на довкілля і здоров'я населення проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р.

№ з/п	Вплив	Рівень та спрямованість впливу
1. Повітря. Чи може реалізація проекту Стратегії спричинити		
1.	Збільшення кількості викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?	+
2.	Збільшення кількості викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	+
3.	Погіршення якості атмосферного повітря?	+
4.	Появу джерел неприємних запахів?	+
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?	—
2. Водні ресурси. Чи може реалізація проекту Стратегії спричинити		
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води або ж погіршення якості поверхневих вод	+
7.	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?	—
8.	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?	+
9.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?	+
10.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?	+
11.	Зменшення обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?	—
12.	Забруднення підземних водоносних горизонтів?	—
13.	Зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населення?	—
14.	Появу для людей і матеріальних об'єктів загроз пов'язаних з водою, наприклад, паводків або підтоплення?	—
3. Земельні ресурси. Чи може реалізація проекту Стратегії спричинити		
15.	Погіршення структури земельного фонду, чинної або планованої практики використання земель?	—
16.	Конфлікти з прийнятими екологічними планами або цілями громади, яка мешкає на території впровадження ініціативи?	— =
17.	Конфлікт з прийнятим генеральним планом територіального розвитку?	— =
4. Відходи. Чи може реалізація проекту Стратегії спричинити		
18.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?	+
19.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених	+

№ з/п	Вплив	Рівень та спрямованість впливу
	промислових відходів IV класу небезпеки?	
20.	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?	+
21.	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?	–
22.	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?	–
23.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?	+
5. Природні ресурси. Чи може реалізація Стратегії спричинити		
24.	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?	+
6. Населення. Чи може реалізація Стратегії спричинити		
25.	Зміни в розміщенні, розповсюдженні, щільності або рівні відтворення населення на будь-якій території?	–
26.	Створення можливостей для зменшення чисельності населення порівняно з чисельністю населення, яке зараз проживає на території планованої стратегічної ініціативи?	–
27.	Зменшення забезпечення населення житлом або виникнення нових потреб у житлі?	–
7. Здоров'я населення. Чи може реалізація Стратегії спричинити		
28.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей (за винятком ментальних)?	–
29.	Потрапляння людей під вплив потенційних загроз для здоров'я?	–
8. Рекреація та ПЗФ. Чи може реалізація Стратегії спричинити		
30.	Будь-який вплив на кількість або якість існуючих рекреаційних можливостей?	–
31.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?	–
9. Культура. Чи може реалізація Стратегії спричинити		
32.	Зміни або руйнування місць археологічних знахідок?	–
33.	Фізичний або естетичний вплив на історичні споруди чи об'єкти?	–
34.	Фізичні зміни, які могли б вплинути на унікальні етнічні культурні цінності?	–
10. Екологічне управління і моніторинг. Чи може реалізація Стратегії спричинити		
35.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?	–
36.	Погіршення екологічного моніторингу?	–
37.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?	–

№ з/п	Вплив	Рівень та спрямованість впливу
38.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?	—

За результатами проведеної оцінки можливого негативного впливу на довкілля від реалізації проекту Стратегії розвитку Млинівської громади можна зробити висновок, що незатвердження Стратегії призведе до збереження існуючих тенденцій щодо техногенної та екологічної безпеки, в т. ч. ситуацій на об'єктах, що становлять підвищену екологічну небезпеку, що буде сприяти погіршенню умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я через викиди забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел; водовідведення з комунальних мереж водовідведення з підприємств, освітніх закладів, закладів первинної медицини, спортивних споруд, від населення; джерела неприємних запахів комунальної інфраструктури; зміни в кількості видів рослин або чисельності будь-якого виду рослин (включаючи дерева, кущі, трав'яні та водні рослини) та зменшення кількості будь-яких унікальних, рідкісних або зникаючих видів рослин (зокрема, видів, занесених до Червоної книги України) внаслідок рекреації та нерегульованого туризму тощо.

Розділ 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

На території громади функціонують такі об'єкти природно-заповідного фонду: ботанічний заказник місцевого значення «Грабовенщина», заповідне урочище «Кароліна», гідрологічний заказник місцевого значення «Добрятин», ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Хвороща», ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Печений Віл», Млинівський парк - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва. Вказані природоохоронні об'єкти відіграють важливу роль у збереженні біорізноманіття, регулюванні водного режиму території та формуванні рекреаційного потенціалу громади.

Ботанічний заказник місцевого значення «Грабовенщина» площею 4,3 га, створений згідно з рішення Рівненської обласної ради від 27.03.2009 № 1195 та переданий під охорону ДП СЛАП «Млинівський держспецлісгосп».

Заповідне урочище «Кароліна» - це лісовий природоохоронний об'єкт площею 4,3 га, розташований у Дубенському районі Рівненської області біля села Ужинець. Воно отримало статус заповідного у 1991 році (зі змінами у 2009 році № 1438) і перебуває під управлінням ДП «Млинівський лісгосп».

Гідрологічний заказник місцевого значення «Добрятин» площею 129 га, розташований у Дубенському районі Рівненської області поблизу села Добрятин. Статус заказника було надано у 1983 році (із змінами у 1991 році № 98). Охороняє великі площі природних боліт, прибережно-водних ландшафтів і водно-болотних угідь. Служить середовищем для росту специфічної водної рослинності та місцем життя для водних тварин (амфібії, безхребетні, водоплавні птахи).

Ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Хвороща» площею 37,2 га розташована біля східної околиці селище Млинів у Дубенському районі Рівненської області. Оголошена у 1975 році (перезатверджена у 2011 році № 98) та перебуває під управлінням ДП «Млинівський лісгосп». Територія охоплює листяний лісовий масив уздовж заплави річки Іква, де домінують вільха чорна, ясень, граб та липа. Тут зростають рідкісні види рослин, зокрема вільха і коручка чемерникоподібна — остання занесена до Червоної книги України. Урочище виконує екологічну роль у підтримці місцевого біорізноманіття, збереженні цінних лісових екосистем і регулюванні місцевого мікроклімату. Служить природною лабораторією для наукових досліджень і освітніх програм. Забезпечує зелений рекреаційний простір для відпочинку та екоосвіти.

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Печений Віл» площею 12,7 га розташована в Дубенському районі Рівненської області біля села Кораблище. Статус об'єкта було надано у 1995 році рішенням обласної ради № 33.

Млинівський парк - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення, який входить до природно-заповідного фонду Рівненської області. Розташований у південній частині селища Млинів, площею 25 га. Статус

об'єкта було надано рішенням обласної ради від 13.10.1993 № 213 для збереження унікального паркового комплексу, заснованого ще наприкінці XVIII століття. Парк перебуває під управлінням Млинівської селищної громади.

<https://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-17.html>

Розпорядженням голови облдержадміністрації - начальника обласної військової адміністрації №165 від 27.06.2022 р. затверджена „Обласна програма охорони навколишнього природного середовища на 2022-2026 роки”, до якої включено розділ „Збереження біорізноманіття, розвиток природно-заповідного фонду та формування екологічної мережі”.

У випадку незатвердження проекту Стратегії погіршення умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, пов'язаних із створенням та функціонуванням природоохоронних територій не очікується, а у випадку затвердження прогнозується поліпшення умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, пов'язаних із створенням та функціонуванням природоохоронних територій.

Розділ 5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються проекту документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Національні екологічні цілі визначені Законом України „Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року” №2697-VIII від 28.02.2019 р. на основі:

Базового плану адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базового плану апроксимації), затвердженого Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України №659 від 17.12.2012 р.,

Економічної частини „Угоди про асоціацію між Україною та ЄС”, підписаної 27 червня 2014 р., що передбачає наближення законодавства України до законодавства ЄС з питань довкілля,

Національної доповіді 2017 р. „Цілі сталого розвитку: Україна”, яка визначає базові показники для досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР),

Закону України „Про стратегічну екологічну оцінку” від 20 березня 2018 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, №16, ст. 138).

В „Основних засадах (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року” визначено 5 пріоритетних національних екологічних цілей. В СЕО проаналізована відповідність операційних цілей Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року національним екологічним цілям (табл. 5.1).

Стратегічна ціль 1. «Сталий економічний розвиток» скерована на збалансований розвиток економічного потенціалу громади, раціонального використання природних ресурсів та врахування наявних виробничих потужностей і кадрового потенціалу. Передбачає інвентаризацію та підготовку об'єктів для залучення інвестицій, розвиток комунальних підприємств. Дана стратегічна ціль узгоджується з переважною більшістю стратегічних цілей державної екологічної політики. Сприяння розвитку підприємництва в громадах області та розвиток агропромислового сектору її громад відбуватиметься на засадах норм природоохоронного законодавства. Аналіз свідчить, що дана ціль проекту Стратегії та її оперативні цілі й завдання принципово узгоджуються з стратегічними цілями державної екологічної політики.

Стратегічна ціль 2 „Інтеграція сільських територій ” скерована на покращення інфраструктури громади та розвиток її населених пунктів. Вона передбачає надання якісної медичної допомоги, освітніх та соціальних послуг.

Таблиця 5.1. Узгодженість стратегічних цілей проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року стратегічним цілям державної екологічної політики України на період до 2030 року

Стратегічні цілі Державної екологічної політики	Стратегічні цілі проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р.	
	1. Сталий економічний розвиток	2. Інтеграція сільських територій
Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва.	+	++
Забезпечення сталого розвитку природноресурсного потенціалу України.	+	+
Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України.		+
Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.		+
Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління		

Розвиток економічного потенціалу області обов'язково здійснюватиметься з дотриманням норм природоохоронного законодавства.

Таблиця 5.2. Відповідність цілей проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 р. стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 р.

Стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 р.	Стратегічні цілі проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2030 р.	
	1. Сталий економічний розвиток	2. Інтеграція сільських територій
1.зменшення рівня промислового забруднення;		+
2.створення ефективної системи хімічної безпеки;		+
3.забезпечення раціонального використання природних ресурсів;	+	+
4.досягнення „доброго” екологічного стану вод;		++
5.забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до змін клімату;		
6.створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами;	++	
7.підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;	+	+
8.збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні;		+
9.посилення адаптаційної спроможності і стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату;		+
10.стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м.Севастополі після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону;		
11.включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами;		+
12.підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які		

уповноважені на прийняття рішень у сфері довкілля, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату.		
--	--	--

*Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:
„++” – цілі проекту Стратегії узгоджені з національними екологічними цілями;*

„+” – цілі проекту Стратегії та національні екологічні цілі опосередковано узгоджуються на рівні оперативних цілей та завдань;

„0” – цілі проекту Стратегії та національні екологічні цілі нейтральні по відношенню одні до одних;

„–” – цілі проекту Стратегії та національні екологічні цілі не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та національних екологічних цілей;

„– –” – цілі проекту Стратегії та національні екологічні цілі принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей проекту Стратегії.

Водночас орієнтація проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року на підвищення енергоефективності області відповідає засадам Енергетичної стратегії України до 2050 року (схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 р. №373-р).

Стратегічні та операційні цілі Стратегії не суперечать або нейтральні зобов'язанням у сфері охорони довкілля, визначених на міжнародному та державному рівнях, серед яких міжнародні обов'язки у сфері збереження та збалансованого використання біорізноманіття, зокрема:

- Конвенція про біологічне різноманіття, ратифікована Верховною Радою України 29.11.1994;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (1971 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція) (Берн, 1979 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження кажанів в Європі (1991 р.);
- Угода про збереження афроєвразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29.10.1996);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 01.07.1999 та інші.

Проект Стратегії не суперечать положенням документа Європейської Комісії «Формування стійкої до клімату Європи – нова стратегія ЄС щодо адаптації до зміни клімату».

Також проект Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року узгоджується із Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України №940 від 13.08.2024р., основними засадами Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року (затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 р. №443-р) та Стратегією розвитку Рівненської області на період до 2027 року, схвалену розпорядженням голови Рівненської обласної державної адміністрації від 28.12.2019 № 1098 (у редакції розпорядження голови Рівненської обласної державної адміністрації — начальника Рівненської обласної військової адміністрації від 28.02.2025 № 122) та затверджену рішенням Рівненської обласної ради від 28.03.2025 № 1069.

Розділ 6. Опис наслідків для довкілля, зокрема для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Антропогенними чинниками змін у громаді є стан житлово-комунального господарства, хімічної промисловості, транспорту, наявність потенційно небезпечних підприємств, нераціональне лісокористування. Активізація транскордонного співробітництва призвела до збільшення потоків транзитного автотранспорту, що став додатковим джерелом забруднення атмосфери.

Згідно даних Світового центру геоінформатики значення індикаторів усіх загроз екологічного характеру щодо якості повітря, питної води, техногенного навантаження на довкілля і внеску в зміну клімату для Рівненської області не були критичними у порівнянні з країною в цілому. Серед регіонів Західноукраїнського макрорайону Рівненська область характеризується відносно високим значенням показника загрози „Забруднення довкілля (атмосферного повітря та поверхневих водних об'єктів)”.

Одним з важливих антропогенних чинників є виснажлива експлуатація лісів, яка зумовлює зменшення лісистості, зменшення запасів лісів, зниження багатьох корисних функцій лісів. Вирубування завдає непоправної шкоди лісам.

Значним антропогенним чинником є вітрова та водна ерозія, які посилюють також нераціональне проведення осушувальних меліорацій, будівництво та експлуатація різного роду комунікацій, вирубка лісів, селищного господарського освоєння схилів.

В результаті Стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії розвитку Млинівської громади сформовано Рейтинг її екологічних проблем як один з кроків визначення сфери охоплення СЕО (таблиця 6.1).

Таблиця 6.1. Ключові екологічні проблеми Млинівської громади

№ (рейтинг)	Проблеми
1	Забруднення поверхневих вод скидами стічних вод селищним господарством.
2	Забруднення навколишнього природного середовища відходами виробництва і споживання
3	Низька громадська активність населення в питаннях громадського контролю за впливом прийнятих рішень на екологічний стан громади
4	Надмірне і неефективне використання хімікатів селищного господарськими виробниками
5	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок
6	Невинесення в натуру і відсутність картографічних матеріалів водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів

7	Низька якість питної води в селищних населених пунктах через відсутність систем централізованого водопостачання
---	---

Серед перших за рейтингом ключових екологічних проблем є:

1.Негативний вплив на поверхневі води області через неефективну роботу очисних споруд має житлово-комунальне господарство та промислові підприємства. Внаслідок тривалої експлуатації систем водопостачання і каналізації стан більшості водопровідно-каналізаційних мереж та споруд незадовільний, що сприяє скидам недостатньо очищених стічних вод.

2.Все більшої гостроти набуває забруднення навколишнього природного середовища відходами виробництва і споживання.

Застарілі технології виробництва та обладнання, висока енергоємність та матеріалоемність економіки спричиняють утворення значної кількості техногенних відходів. Для громади, як і в цілому для України, притаманний низький рівень утилізації відходів, що спричиняє значні обсяги їх видалення та розміщення в різних поверхневих сховищах, на полігонах.

У населених пунктах низькими темпами запроваджується роздільне збирання твердих побутових відходів.

Недостатній рівень фінансування стримує ефективне використання побутових відходів як енергоресурсу, впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів, комплексну переробку та утилізацію їх ресурсоцінних компонентів, впровадження новітніх технологій в сфері поводження з відходами.

3.Винищування лісів. Основними факторами, що несуть загрозу для лісів є:

- випалювання сухої рослинності у весняний період, що призводить до виникнення пожеж у лісах;
- всихання соснових лісів;
- самовільні рубки.

Виснажлива експлуатація лісів зумовила зменшення лісистості, зміни породного складу, вікової структури, зменшення запасів лісів, зниження багатьох корисних функцій лісів, у тому числі їх біологічної стійкості. Тривалі порушення лісокористування породило низку екологічних проблем – хвороби дерев, вітровали, буреломи, механічне пошкодження цінних порід (явір, бук, модрина), що знижує сортність насаджень. Прояв ерозійних процесів призводить до порушення гідрологічного режиму річок, деградації ґрунтів, порушення наступного лісовідтворення тощо.

При цьому за умови реалізації оптимістичного сценарію розвитку громада активно використовує можливості в умовах припинення військових дій на вигідних для України умовах проведення необхідних для інтеграції в ЄС внутрішніх реформ, інтенсифікації залучення інвестицій, масштабної ресурсної підтримки в рамках програми ЄС „Підтримка України”.

Впровадження комплексу реформ у сфері дерегуляції, податкового та митного законодавства, захисту прав інвесторів, стимулювання інноваційно-

інвестиційної діяльності у поєднанні із системною роботою органів влади щодо забезпечення інвестиційної привабливості громади, створення сприятливих умов для започаткування та ведення бізнесу, дасть можливість залучити значні обсяги інвестицій та суттєво підвищити ділову активність.

Це сприятиме забезпеченню інноваційного сценарію розвитку господарського комплексу – зростанню питомої ваги високотехнологічних інноваційних галузей: деревообробки, добувної промисловості, харчової промисловості. Проводитиметься технологічна модернізація ряду підприємств з виробництва будматеріалів, текстильної промисловості, продукція яких реалізується на європейських ринках.

Нові високотехнологічні виробництва створюватимуться в селищному господарстві, транспорті, зв'язку, ІТ-секторі, торгівлі. Розвиватиметься зайнятість в третинному секторі (індивідуальні креативні, публічні й цифрові проекти).

Зростання світового попиту на продукцію селищного господарства та харчової промисловості стимулюватиме виробників підвищувати якість продукції та у подальшому впроваджувати стандарти Європейського Союзу до виготовленої в Україні продукції.

За рахунок прогнозованого розширення можливостей грантового фінансування потенційно може бути зменшений вплив таких слабких сторін, як: низький рівень розвитку виробничої кооперації суб'єктів МСБ, особливо у селищній місцевості.

Відновлення та розвиток інженерно-транспортної інфраструктури в рамках відповідних програм може мати позитивний вплив, однією зі слабких сторін якої є низька якість автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення.

Екологічна ситуація на території громади залишатиметься задовільною.

Проект Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року спрямований на забезпечення комфортних і безпечних умов для життя населення, має зменшити негативний вплив на довкілля і здоров'я населення.

Поступово покращуватиметься інфраструктура територіальної громади, що підвищить якість життя населення.

За цим сценарієм, починаючи з 2025 року, передбачається динамічне зростання:

- валового регіонального продукту - на 3-5 відсотків щороку;
- обсягу промислового виробництва - понад 6 відсотків щороку;
- обсягу капітальних інвестицій - на 15 відсотків щороку;
- обсягу експорту товарів - на 5-6 відсотків щороку;
- середньомісячної заробітної плати - понад 10 відсотків щороку.

Пріоритетами регіонального розвитку на період до 2030 року має бути відновлення та розвиток інфраструктури на принципах прозорості, підзвітності, сталості, інклюзивності, енергоефективності, адаптації до зміни клімату, стійкості до безпекових загроз та економічної доцільності; відновлення балансу екосистем, постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації.

В разі прийняття Стратегії характеристики стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я у короткостроковому періоді не зміняться. Проте в середньо- і довгостроковій перспективі після реалізації проекту Стратегії очікується покращення умов життєдіяльності та стану здоров'я мешканців громади.

Відтак реалізація проекту Стратегії Млинівської громади на період до 2031 року не супроводжуватиметься негативним впливом на навколишнє природне середовище. Водночас реалізація більшості оперативних цілей проекту Стратегії має сприяти позитивному впливу на довкілля.

Відповідно до Методичних рекомендацій зі здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України №296 від 10.08.2018 року, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори і фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, безпеки життєдіяльності населення та взаємодії цих факторів. Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття. Кумулятивні наслідки – це нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Синергічні наслідки – це сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компонента.

На території Млинівської громади за умов дотримання та виконання захисних і охоронних заходів, що відповідають чинним нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря, воду та ґрунти забруднюючих речовин, не очікується.

Зміна клімату і мікроклімату в результаті реалізації проекту Стратегії не очікується, оскільки відсутні причини, які спричиняють до їх зміни, а стратегічні цілі направлені на покращення екологічної ситуації.

Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, також відсутні.

Відтак настання синергічних наслідків також не очікується.

В результаті реалізації проекту Стратегії стан довкілля та умов життєдіяльності населення, стан його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу, не погіршиться, а, можливо зміниться в кращу сторону, з огляду на врахування екологічної складової в соціальному та економічному аспектах розвитку області.

Ймовірність того, що реалізація проекту Стратегії спричинить до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі собою будуть незначними, але в сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля – відсутня.

Таблиця 6.2. Ймовірні наслідки впливу на довкілля і здоров'я населення операційних цілей проекту Стратегії розвитку Млинівської територіальної громади до 2031 р.

Стратегічні та оперативні цілі	Компоненти довкілля, що зазнають впливу								
	Людина і здоров'я	Біорізноманіття і ПЗФ	Ґрунт	Поверхневі і підземні води	Повітря	Образ ландшафту	Шум	Культурна і природна спадщина	Кліматичні фактори
Стратегічна ціль 1. Сталий економічний розвиток									
1.1. Стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу	+	-	-	-	-	+	-	0	0
1.2. Залучення інвестицій у громаду.	+		0	0	0		+0	0	0
1.3. Розвиток комунальних підприємств	+			-					
1.4. Розвиток туризму		+						+	
Стратегічна ціль 2. Інтеграція сільських територій.									
2.1. Підвищення якості життя в сільській місцевості (медицина, освіта, культура)	+	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Розвиток дорожньої інфраструктури	+	+	0	+	+0	0	-	0	0
2.3. Безпека у громаді	+0	0	0	0	0	0	0	0	0

*Оцінка представлена у трьох категоріях: (-) – негативний вплив, (0) – нейтральний вплив, (+) – позитивний вплив

Відтак, реалізація проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року не супроводжуватиметься появою нових негативних наслідків для довкілля. Водночас реалізація усіх оперативних цілей проекту Стратегії сприятиме покращенню екологічної ситуації у Млинівській громаді.

Розділ 7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проекту документа державного планування

Реалізація проекту Стратегії передбачає виконання заходів та проектів, пов'язаних з будівництвом, реконструкцією, енергозбереженням та раціональним використанням природних ресурсів, виконання яких - невід'ємна складова при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища. Проте під час виконання запланованих заходів та проектів можливе виникнення деяких негативних наслідків.

Серед завдань проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року не передбачені такі, які могли б напряму спричинити значний негативний вплив на довкілля. З тим, серед переліку завдань є такі, реалізації яким варто приділити більшу увагу з точки зору врахування екологічних вимог і критеріїв.

Про те спричинити негативний вплив на довкілля можуть операційні цілі:

- 1.1. Стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу.
- 1.2. Розвиток комунальних підприємств.

Рекомендації щодо реалізації окремих завдань цих операційних цілей у найбільш екологічно дружній спосіб, щоб не допустити негативного впливу на довкілля, наведені в таблиці 7.1.

Таблиця 7.1 відображає невичерпний перелік рекомендацій, які можна застосувати під час реалізації проекту Стратегії для поліпшення її екологічної збалансованості на рівні завдань.

Таблиця 7.1. Рекомендації щодо реалізації окремих завдань проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року

Завдання	Рекомендації щодо реалізації
Операційна ціль 1.1. Сприяння розвитку малого і середнього бізнесу та залучення інвестицій.	
1.1.1. Створення переліку інвестиційно-привабливих ділянок.	При виконанні даного завдання особливу увагу необхідно приділити дотриманню екологічних вимог під час розробки містобудівної документації населених пунктів.
Операційна 1.2. Розвиток комунальних підприємств	
1.2.2. Вдосконалення роботи системи та якості водозабезпечення населення.	Під час поліпшення послуг з водопостачання і водовідведення, які відносяться до комунальних, у селищній місцевості рекомендується всебічно контролювати і не допускати збільшення навантаження на підземні і поверхневі водні ресурси. Необхідно забезпечити дотримання санітарно-гігієнічних вимог до якості води, що використовується для потреб питного водопостачання та приготування їжі селищним населенням, та для стічних вод, що відводяться з населених пунктів. Для водовідведення необхідно забезпечити впровадження сучасних механізмів очистки стічних вод, запобігти скиданню недостатньо очищених стічних вод у водні об'єкти та не допустити збільшення навантаження на існуючі очисні споруди, які вичерпали свої потужності.

Структура цілей та завдань проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року відповідає стратегії економічного зростання. При цьому недостатня увага приділена питанням збереження довкілля та зменшення антропогенного тиску на нього. Серед них: забруднення поверхневих вод, підтоплення земель та населених пунктів, поводження з промисловими відходами та відходами I-III класів небезпеки, необхідність рекультивації порушених та деградованих земель тощо.

З тим, одним з важливих етапів екологічного оцінювання в процесі впровадження проекту Стратегії повинна бути окрема оцінка передбачених нею проектів з точки зору ймовірного негативного впливу на довкілля від впровадження кожного конкретного заходу, а також їх кумулятивного впливу.

Переважає більшість рекомендацій експертів з проведення Стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків її виконання були враховані під час підготовки заходів з реалізації оперативних цілей проекту Стратегії. На всіх етапах реалізації проекту Стратегії заплановані рішення повинні здійснюватися у відповідності до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі Законів України „Основи законодавства України про охорону здоров'я”, „Про охорону атмосферного повітря”, „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про стратегічну екологічну оцінку”, „Про затвердження державних санітарних правил та норм захисту населення від впливу електромагнітного випромінювання”, Водного кодексу України, Земельного кодексу України та інших законів, постанов та наказів.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що Стратегія не суперечить цілям екологічної політики, встановленим на національному рівні, та головним пріоритетам регіонального рівня; враховують більшість з них і пропонують комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

Розділ 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Проект Стратегії розвитку Млинівської громади розроблений на довгостроковий період і є плановим документом.

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації проекту Стратегії вказує на те, що її реалізація негативно не вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття. Це означає, що проект Стратегії спрямований на оптимістичний екологічно збалансований сценарій розвитку і не потребує розгляду альтернатив.

Під час підготовки Звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля.

У контексті стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії може бути розглянутий і інший сценарій розвитку, - гіпотетичний інерційний, за яким проект Стратегії не затверджується, та більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію.

Гіпотетичний інерційний сценарій пов'язаний із збереженням нинішнього стану. Цей варіант виходить з того, що зміни практично не відбуватимуться. При цьому якісні показники розвитку будуть залишатись малорухомими. А це стримує процеси розвитку громади. Реалізація гіпотетичного сценарію ілюструє значне загострення екологічних проблем, перешкоджаючих набуттю комфортних умов життя та добробуту населення.

Відтак за результатами аналізу визначено, що в рамках гіпотетичного інерційного сценарію подальший розвиток Млинівської громади ускладнений і не призводить до покращення ситуації.

Натомість, у проекті Стратегії розглянуто два сценарії можливого розвитку, які є описом послідовності подій від теперішнього до майбутнього стану розвитку області, що ґрунтується на інерційних та стримано-оптимістичних припущеннях розвитку.

Інерційний сценарій розвитку формується за комплексу припущень, що тривалий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним або може погіршуватися, з огляду на продовження війни, що не дозволяє сформувати стимули для розвитку країни, регіону. Відтак громади рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє її розвитку.

Інерційний сценарій розвитку громади впливатиме на довкілля та стан здоров'я населення, виходячи з того, що:

- війна з росією триває, ситуація щодо вторгнення з боку республіки білорусь залишається напруженою;

- до 2030 року кількість населення громади поступово скорочується. Водночас спостерігається його „старіння”. Ситуацію погіршуватимуть міграція населення за кордон, зокрема молодь залишає область в пошуках кращої життєвої перспективи;

- глобальні зміни клімату щораз загострюють екологічні проблеми;
- проблеми поводження з відходами не вирішуються, що також спричиняє погіршення екологічної ситуації в області;
- внаслідок постійних аварій систем водовідведення та недостатньої очистки збільшується обсяг забруднення поверхневих вод;
- продовжується нелегальна та неконтрольована вирубка лісів, що посилює руйнацію ґрунтів, атмосферного та шумового забруднення;
- погіршується стан здоров'я населення.

Стримано-оптимістичний сценарій розвитку громади базується на припущеннях, за яких формуються більш сприятливі зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує власні сильні сторони (конкурентні переваги) та можливості з метою нівелювання ризиків, які виникають з огляду на умови суспільно-економічного розвитку країни. Основним фактором цього сценарію є ймовірність завершення війни не пізніше 2024 року.

Вплив модернізаційного сценарію на довкілля та стан здоров'я населення полягатиме в тому, що:

- до 2031 року чисельність населення поступово стабілізується, припиниться його „старіння”. Інтенсивність міграційних процесів зменшиться, молодь отримає ширший вибір пропозицій щодо працевлаштування та рідше покидатиме область в пошуках кращої життєвої перспективи;

- на території громади сформуються привабливі інвестиційні умови, в тому числі для високотехнологічних підприємств, а також підприємств сфери послуг;

- у селищних територіях налагодиться виробництво і переробка селищногогосподарської продукції. Сформуються місцеві продуктові бренди. Місцева продукція буде популяризуватися на фестивалях і святкуваннях, які стануть відомими у регіоні і приваблюватимуть щораз більше учасників;

- покращиться стан зелених насаджень, водойм та ґрунтів;
- буде проведено модернізацію мереж водопостачання та водовідведення;
- буде підвищено екологічну культуру мешканців;
- запроваджено систему роздільного сортування сміття у всіх населених пунктах;

- частина комунальних закладів будуть забезпечуватися енергією з відновлювальних джерел;

- покращиться стан здоров'я населення.

В основі проекту Стратегії закладено стримано-модернізаційний сценарій розвитку.

В інтересах ефективного розвитку Млинівської громади та підвищення якості життя її населення найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованого проекту Стратегії.

Розділ 9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання проекту ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження плану або програми. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації плану чи програми, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення. Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку Стратегії та Плану заходів, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання завдань Стратегії та Плану заходів. Водночас вплив на довкілля проєктів а заходів місцевих програм розвитку, які увійшли до Плану заходів і скеровані на досягнення цілей Стратегії, і виконання яких передбачає проведення стратегічної екологічної оцінки відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», будуть моніторитися окремо під час їх реалізації та після їх завершення.

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Орієнтований (невичерпний) перелік показників (індикаторів) для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану заходів для довкілля, в т. ч. здоров'я населення, в розрізі компонентів довкілля наведено в таблиці 9.1.

Таблиця 9.1. Показники (індикатори) моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Млинівської селищної територіальної громади на період до 2031 року та Плану заходів із її реалізації на 2026-2027 роки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення

Компоненти довкілля	Індикатори	Одиниця вимірювання
Атмосферне повітря	площа облаштованих для відпочинку та проведення дозвілля громадських просторів (парків, алей тощо);	Га
	кількість встановлених автономних вуличних світильників на сонячних панелях	Одиниць
	кількість комунальних закладів, в яких підвищено енергоефективність	Одиниць
	проведено капітальний та поточний ремонт дорожнього покриття	
	протяжність велодоріжок на території громади	Км
Водні	обсяг скидів нормативно-очищених на	тис.м ³

ресурси	спорудах стічних вод у водні об'єкти	
	площа очищених прибережних смуг річок та водойм	Га
	протяжність відремонтованої/модернізованої мережі водопостачання	Км
	протяжність відремонтованої/модернізованої мережі водовідведення	Км
	кількість абонентів мережі водопостачання	Одиниць
	кількість абонентів мережі водовідведення	Одиниць
	рівень задоволення мешканців місцевими водоймами	бали від 1 (мін) до 5 (макс)
Земельні ресурси	кількість лісових захисних насаджень на еродованих землях, вздовж водних об'єктів та полезахисних смуг	одиниць
	площа відновлених земель та екосистем	га
	площа лісів та лісистість території	га
	питома вага площі селищного-господарських угідь екстенсивного використання (сіножатей, пасовищ) у загальній території громади	%
	наявність комплексного плану просторового розвитку	%
Території з природо-охоронним статусом, об'єкти Смарагдової мережі	кількість об'єктів ПЗФ на території громади	одиниць
	площа території національної екомережі	га
Рекреаційні зони та культурна спадщина	рівень задоволеності мешканців громади та гостей впорядкованістю, чистотою рекреаційних зон	бали від 1 (мін) до 5 (макс)
	Впорядковано об'єктів туристичної інфраструктури поруч з історичними та рекреаційними місцями громади	одиниць
	Створено туристичних атракцій в громаді (туристичних маршрутів, проведено фестивалів)	одиниць
Відходи	кількість домогосподарств, що уклали договори про вивезення та утилізації ТВП	одиниць
	Зменшено обсягів вивезення твердих побутових відходів на полігон	т
	відсоток мешканців громади, які компостують (а не спалюють) зелену масу	%

	кількість ліквідованих стихійних сміттєзвалищ	одиниць
	наявність сміттесортувальної лінії в громаді	+/-
	кількість встановлених контейнерів для сортування сміття	одиниць
Клімат	середньорічна температура	°C
	річна кількість опадів	мм
	відносна вологість	%
Здоров'я населення	кількість населення громади	осіб
	кількість оновленого/придбаного обладнання для закладів охорони здоров'я у громаді	одиниць
	відсоток мешканців громади, які подали декларації про вибір лікаря	%
Екологічне управління	обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища в рік	тис. грн
	чисельність дітей та молоді, долучених до освітніх заходів з підвищення еко-свідомості	осіб
	рівень екологічної культури мешканців громади	бали від 1 (мін) до 5 (макс)

За результатами щорічного моніторингу кількість індикаторів може бути розширено шляхом включення до моніторингу додаткових показників відповідно до умов реалізації Стратегії та Плану заходів. Вплив реалізації Стратегії та Плану заходів на зміну клімату здійснюватиметься на підставі проведення аналізу індикаторів, використання яких дає змогу орієнтовно визначити очікувані наслідки від кліматичних змін, зокрема вразливості території до теплового навантаження та стихійних гідрометеорологічних явищ, та дозволять розробити заходи по адаптації до змін клімату в Стратегії розвитку Млинівської територіальної громади в наступному плановому періоді. Здійснення моніторингу впливів виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню.

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії вказує на те, що її реалізація позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття, здоров'я населення, збереження об'єктів природно заповідного фонду, Смарагдової мережі, а також об'єктів культурної спадщини.

Водночас під час виконання документа державного планування в результаті моніторингу реалізації цілей передбачених в ньому цілей можуть бути виявлені впливи на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення. У такому разі перелік індикаторів для моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, в т. ч. здоров'я населення, буде доповнено відповідними індикаторами, які дозволять об'єктивно оцінити та відстежити зміни.

Методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати. Під час реалізації Стратегії та Плану заходів будуть відстежуватись екологічні загрози для довкілля шляхом спостережень та збору наявних статистичних та звітних даних про стан довкілля, про наслідки для довкілля та здоров'я населення, які виникли за результатом реалізації передбачених у Плані заходів проєктів та заходів місцевих програм розвитку, скерованих на досягнення стратегічних цілей та бачення Стратегії. Отримані показники будуть проаналізовані та об'єктивно оцінені шляхом порівняння наявних значень з нормативними значеннями (встановленими нормативно-правовими актами) та/або з цільовими значеннями (визначеними у Звіті про стратегічну екологічну оцінку документа державного планування).

Періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями. Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» моніторинг наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднюється один раз на рік органом місцевого самоврядування на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Відтак вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями буде здійснюватися не рідше одного разу на рік.

Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, включають:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про вплив реалізації документа державного планування на довкілля, в т. ч. здоров'я населення;

- отримання інформації, яка може бути використана для удосконалення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості CEO);

– перевірка дотримання екологічних норм, встановлених відповідними органами влади;

– відстеження процесу виконання документа державного планування відповідно до ухвалених в ньому цілей та завдань, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків для довкілля, в т. ч. здоров'я населення.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно передбачають здійснювати аналіз захворюваності населення громади з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я мешканців громади, ОМС вживає заходів для їх усунення, а також розглядає пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та Плану заходів для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення суттєвих змін до Стратегії та Плану заходів вони підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження Стратегії та Плану заходів розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджену Стратегію та План заходів, рішення про їх затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану заходів, і письмово повідомляє про це орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Розділ 10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля та здоров'я населення

В рамках реалізації документа державного планування – СЕО проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року можливих транскордонних негативних наслідків не виявлено.

.

Розділ 11. Резюме нетехнічного характеру, розраховане на широку аудиторію

Одним із інструментів забезпечення збалансованості Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року є проведення в процесі її розробки стратегічної екологічної оцінки (СЕО). СЕО – це системний і запобіжний процес, що здійснюється з метою аналізу потенційного впливу на довкілля документів стратегічного характеру, а також з метою інтегрування результатів оцінки в процес прийняття рішень.

Стратегічна екологічна оцінка проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року - приклад застосування цього підходу до розробки комплексної стратегії розвитку громади. Оцінка здійснювалася у 2025 р. одночасно з розробленням проекту Стратегії.

СЕО проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року проводилася за методологією країн ЄС і включала:

- визначення ключових регіональних екологічних проблем;
- аналіз трендів стану довкілля регіону;
- аналіз відповідності проекту Стратегії визначеним екологічним цілям;
- експертну оцінку ймовірного впливу проекту Стратегії на складові довкілля;
- рекомендації щодо реалізації окремих завдань Стратегії.

Для Млинівської громади характерна наявність низки проблем екологічного характеру, найактуальнішими з яких є:

- Забруднення поверхневих вод скидами стічних вод житлово-комунальних, промислових підприємств та селищним господарством.
- Забруднення навколишнього природного середовища відходами виробництва і споживання
- Винищування лісів
- Забруднення атмосфери викидами промислових підприємств та автотранспорту
- Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок
- Невинесення в натуру і відсутність картографічних матеріалів водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів
- Низька якість питної води в селищних населених пунктах через відсутність систем централізованого водопостачання

В цілому розробка проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року проведена з врахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації. Запропонований проектом Стратегії сценарій розвитку громади прийнятний з точки зору збалансованості, а його реалізація за умови дотримання екологічних вимог, не передбачає появу нових негативних наслідків для довкілля, не сприятиме збільшенню антропогенного навантаження на нього.

Цілі та завдання проекту Стратегії загалом не спрямовані на збільшення впливів на довкілля. Вони узгоджуються з державними та регіональними екологічними цілями, визначеними Законом України „Про основні засади

(стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року” та Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженою Розпорядженням Кабінету Міністрів України №1363-р. від 20.10.2021 р., а також з проектом Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року.

Водночас реалізація окремих оперативних цілей і завдань проекту Стратегії сприятиме покращенню екологічної ситуації у громаді.

Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих негативних впливів на довкілля або здоров’я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, - незначна.

Таким чином, поєднання у Стратегії зусиль, спрямованих на заохочення економічного зростання та капіталовкладень у регіон, із зусиллями, спрямованими на пом’якшення несприятливого впливу на довкілля, забезпечуватиме розвиток Млинівської громади як регіону високої якості життя та безпечного довкілля.

В рамках реалізації документа державного планування – СЕО проекту Стратегії розвитку Млинівської громади на період до 2031 року можливих транскордонних негативних наслідків не виявлено.

Передбачено здійснення моніторингу ефективності її впровадження за допомогою екологічних індикаторів. Це важлива складова контролю реалізації проекту Стратегії на довкілля та необхідна передумова забезпечення збалансованості розвитку громади з врахуванням екологічних норм.

Список джерел

1. Водний кодекс України, №214/95-ВР від 06.06.1995 р. // Відомості Верховної Ради України, 1995, №24. - ст. 189.
2. Водно-болотні угіддя України / за ред. Г.Б.Марушевського, І.С.Жарук. Київ: Чорноморська програма “Ветландс Інтернешнл”, 2006. 312 с.
3. Державні будівельні норми України. Проектування. ДБН А.2.2-1-2003 „Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд” (2004). – [Електронний ресурс] – режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=25521.
4. Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів: постанова Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 року №816. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816-2023-%D0%BF#Text>.
5. Директива 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року „Про оцінку впливу на стан навколишнього природного середовища окремих проектів та програм”. – [Електронний ресурс] – режим доступу: https://zakon.isu.net.ua › files › dyrektyva_2001.doc.
6. Дідух Я.П. та ін. Геоботанічне районування. *Національний атлас України*. Київ: ДНВП „Картографія”, 2007. С. 197.
7. Доповідь про стан навколишнього природного середовища в Рівненській області у 2022 р. – Рівне, 2023 – 229 с. іл. – [Електронний ресурс] – режим доступу: https://www.ecorivne.gov.ua/tmp/dopovid_2022.pdf.
8. Земельний кодекс України №2768-III від 25 жовтня 2001 року. // Відомості Верховної Ради України, 2002, №3-4, ст. 27.
9. Канааш О.П., Медведєв В.В. Агрогрунтове районування. *Національний атлас України*. Київ: ДНВП „Картографія”, 2007. С. 194.
10. Карамушка В.І. Екологічна збалансованість стратегічних ініціатив і проектів (інтегрування довкільних аспектів у стратегічне планування та проектну діяльність): практ. посібник / Віктор Карамушка. – К.: К.І.С., 2012. – 138 с.
11. Лісовий кодекс України №3853-XII від 21.01.1994 р. // Відомості Верховної Ради України, 1994, №17, ст. 100.
12. Маринич О.М. та ін. Фізико-географічне районування. *Національний атлас України*. Київ: ДНВП „Картографія”, 2007. С. 228-229.
13. Національна Стратегія для впровадження СЕО та реалізації вимог СЕО Протоколу ЄЕК ООН: Україна (травень 2006 р.), 2006. – [Електронний ресурс] – режим доступу:

http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/eia/documents/SEA_CBNA/Ukraine_strategy_uk.pdf.

14. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України №2801-XII від 19 листопада 1992 року // Відомості Верховної Ради України, 1993, №4, ст. 19.

15. Про охорону атмосферного повітря: Закон України №2707-XII від 16 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України, 1992, №50, ст. 678.

16. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022, затверджений Законом України №2102-IX від 24.02.2022 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>.

17. Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Рівненської області: Розпорядження Кабінету Міністрів України, №722-р від 12 червня 2020 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722-2020-%D1%80#Text>.

18. Про внесення деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій: Закон України, №2389-IX від 09 липня 2022 року. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2389-20#Text>.

19. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України, №1602-III від 23.03.2000 р. // Відомості Верховної Ради України, 2000. - №25. - ст. 195.

20. Про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція): Конвенція Європейської Економічної Комісії ООН від 23-25 червня 1998 року. – [Електронний ресурс] – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text.

21. Про екологічну експертизу: Закон України, №45/95-ВР від 9 лютого 1995 р. // Відомості Верховної Ради України, 1995. - №8. - ст. 54.

22. Проект Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України №695 від 5 серпня 2020 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/news/35001.html>.

23. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закону України, №4004-XII від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України, 1994, №27. - ст. 218.

24. Про затвердження Державних санітарних норм та правил „Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною”: наказ Міністерства охорони здоров'я України №400 від 12.05.2010 р., зареєстрований в Міністерстві юстиції України за №452/17747 від 01 липня 2010 р. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0452-10#Text>.

25.Про затвердження державних санітарних правил та норм захисту населення від впливу електромагнітного випромінювання: наказ Міністерства охорони здоров'я України №239 від 01.08.1996 р., зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 29 серпня 1996 р. за №488/1513. – [Електронний ресурс] – режим доступу:

26.Про засади державної регіональної політики: Закон України, № 56-VIII від 05.02.20135 р. // Відомості Верховної Ради України, 2015. - №13. - ст. 90.

27.Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації: Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №79 від 31 березня 2016 р., зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26 квітня 2016 року за №632/28762. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0632-16#Text>.

28.Про затвердження методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України, №296 від 10.08.2018 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/FN045244>.

29.Про затвердження Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України №443-р від 21.04.2021 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/443-2021-%D1%80#Text>.

30.Про затвердження Переліку регіонально рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослин на території Рівненської області та Положення до нього: Рішення Рівненської обласної ради від 07 грудня 2018 р., №1229. – Заголовок з екрану - [Електронний ресурс] – режим доступу: http://oblrada.rv.ua/documents/rishennya/7_sklikannya.php?SECTION_ID=171&ELEMENT_ID=17752.

31.Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану (зі змінами): Постанова Кабінету Міністрів України №590 від 09.06.2021 р. - [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-2021-%D0%BF#Text>.

32.Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів: Постанова Кабінету Міністрів України, №932 від 11.11.2015 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text>.

33.Про затвердження Програми діяльності Кабінету міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України №849 від 29.09.2019 р. – [Електронний

ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/849-2019-%D0%BF#Text>.

34.Про затвердження Регіональної схеми екологічної мережі Рівненської області: рішення Рівненської обласної ради №225 від 17 червня 2016 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://ror.gov.ua/rishennya-oblasnoyi-radi-7-sklikannya/225-pro-zatverdzhennya-regionalnoyi-shemi-ekologichnoyi-mere>.

35.Про затвердження Схеми планування території Рівненської області: рішення Рівненської обласної ради, №598 від 30.03.2012 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ror.gov.ua/rishennya-oblasnoyi-radi-6-sklikannya/598-pro-zatverdzhennya-shemi-planuvannya-teritoriyi-rivnensk>.

36.Про інвестиційну діяльність: Закон України, №1560-XII від 18.09.1991 р. // Відомості Верховної Ради України, 1991. - №47. - ст. 646.

37.Про Комплексну програму розвитку агропромислового комплексу Рівненської області на 2018-2022 роки: Рішення Рівненської обласної ради №937 від 18 травня 2018 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://ror.gov.ua/rishennya-oblasnoyi-radi-7-sklikannya/937-pro-kompleksnu-programu-rozvitku-agropromislovogo-komple>.

38.Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України, №280/97-ВР від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України, 1997. - №24 - ст. 170.

39.Про місцеві державні адміністрації: Закон України, №586-XIV від 09.04.1999 р. // Відомості Верховної Ради України, 1999. - №20-21. - ст. 190.

40.Про надра: Кодекс України №133/94-ВР від 27.07.1994 р. // Відомості Верховної Ради України, 1994, №36, ст. 341.

41.Про обласну програму охорони навколишнього природного середовища на 2022-2026 роки: Розпорядження голови облдержадміністрації-начальника обласної військової адміністрації №165 від 27.06.2022 р. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.rv.gov.ua/npas/pro-oblasnu-programu-ohoroni-navkolishnogo-prirodnogo-seredovishcha-na-2022-2026-roki-61-2022>.

42.Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 р.: Закон України, №2697-VIII від 28.02.2019 р. // Відомості Верховної Ради України, 2019. - №16 - ст. 70.

43.Про охорону атмосферного повітря: Закон України, №2707-XII від 16.10.1992 р. // Відомості Верховної Ради України, 1992, №50, ст. 678.

44.Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України, №1268-XII від 26.06.1991 р. // Відомості Верховної Ради України, 1991, №41, ст. 547.

45.Про оцінку впливу на стан довкілля окремих планів та програм: Директива 2001/42/ЄС Європейського парламенту та Ради від 27 червня 2001 року. – [Електронний ресурс] – режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=60064.

46.Про оцінку впливу на довкілля: Закон України, №2059-VIII від 23.05.2017 р. // Відомості Верховної Ради України, 2017. - №29 - ст. 315.

47.Про правовий режим воєнного стану: Закон України, №389-VIII від 12 травня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України, 2015, № 28, ст. 250.

48.Про природно-заповідний фонд України: Закон України, №2457-XII від 16.06.1992 р. // Відомості Верховної Ради України, 1992, №34, ст. 503.

49.Про ратифікацію Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті: Закон України, №534-XIV від 19 березня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України, 1999. - №18 - ст. 153.

50.Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті: Закон України, №562-VIII від 01 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України, 2015. - №32. - ст. 319.

51.Про створення національного природного парку „Дермансько-Острозький”: Указу Президента України від 11.12.2009 р. №1039/2009. - [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/10392009-9790>.

52.Про стимулювання розвитку регіонів: Закон України, №2850-IV від 08.09.2005 р. // Відомості Верховної Ради України, 2005. - №51. - ст. 548.

53.Про стратегічну екологічну оцінку: Закон України, №2354-VIII від 20 березня 2018 р. // Відомості Верховної Ради України, 2018. - №16. - ст. 138.

54.Про схвалення Водної стратегії України на період до 2050 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від №1134-р від 09.11.2022 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1134-2022-%D1%80#Text>.

55.Про схвалення Державної стратегії управління лісами України на період до 2035 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України №1777-р. від 29.12.2021 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-2021-%D1%80#Text>.

56.Про схвалення Енергетичної стратегії України до 2050 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України №373-р. від 21.04.2023 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-enerhetychnoi-stratehii-ukrainy-na-period-do-2050-roku-373r-210423>.

57.Про схвалення Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України №688-р. від 14.09.2019 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D1%80#Text>.

58.Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України №1363-р від

20.10.2021 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2021-%D1%80#Text>.

59.Про тваринний світ: Закон України, №2894-III від 13.12.2001 р. // Відомості Верховної Ради України, 2002. - №14. - ст. 97.

60.Про управління відходами: Закон України №2320-IX від 20 червня 2022 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text>.

61.Про утворення військових адміністрацій: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: №68/2022 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>.

62.Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 р.: Указ Президента України, №722/2019 від 30.09.2019 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>.

63.Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України („тіньовий список”, частина 2) / кол. авт., під ред. К.А.Борисенко, А.А.Куземко. Київ: „LAT & K”, 2019. 234 с.

64.Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

65.Фіторізноманіття Українського Полісся та його охорона / під заг. ред. Т.Л.Андрієнко. Київ: Фітосоціоцентр, 2006. 316 с.

66.Химин М.В, Химин Л.І. Хребетні тварини природних заповідників та національних природних парків у межах Західного Полісся. *Збереження та відтворення біорізноманіття природно-заповідних територій*: матеріали наук.-практ. конференції, присвяченої 10-річчю Рівненського природного заповідника (м.Сарни, 11-13 червня 2009 р.). Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2009. – С. 607-615.

67.Цілі сталого розвитку: Україна: Національна доповідь 2017 р. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>.

68.Щодо затвердження Базового плану адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації): наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 17.12.2012 р. №659. – [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/FIN81968..>

69.Noble B. Regional Strategic Environmental Assessment (R-SEA). Methodological Guidance and Good Practice / Bram Noble, Jill Harriman. – Canada: University of Saskatchewan, 2008. – 59 p.

70.Strategic Environmental Assessment of Policy, Plan and Program Proposals: CIDA Handbook. – Canada: CIDA, 2004. – 19 p.

71.Strategic Environmental Assessment: The Cabinet Directive on the Environment Assessment of Policy, Plan, and Program Proposals: Guidelines for Implementing the Cabinet Directive. – Ottawa Privy Council Office and Canadian Environment Assessment Agency, 2010. – 13 p.